

BRE BANK SA

Grupa BRE Banku SA

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według
Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej
za IV kwartał 2008 roku**

Spis treści

WYBRANE DANE FINANSOWE	4
WSTĘP	5
SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA W IV KWARTALE 2008 ROKU	6
NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE WYNIKI GRUPY BRE BANKU W IV KWARTALE 2008 ROKU	9
DZIAŁALNOŚĆ PIONÓW BIZNESOWYCH	11
JAKOŚĆ PORTFELA KREDYTOWEGO	19
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	21
SKONSOLIDOWANY BILANS	22
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE	23
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	24
JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE BRE BANKU SA	25
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	25
BILANS	26
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE	27
RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	28
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	29
1. INFORMACJE O GRUPIE BRE BANKU SA	29
2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	31
3. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OCENY DOKONYWANE W ZWIĄZKU Z ZASTOSOWANIEM ZASAD RACHUNKOWOŚCI	53
4. SEGMENTY BRANŻOWE	54
5. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	59
6. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	59
7. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	59
8. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	60
9. WYNIK NA LOKACYJNYCH PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH	60
10. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	60
11. ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK	61
12. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	61
13. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	61
14. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	62
15. PAPIERY WARTOŚCIOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	62
16. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	63
17. LOKACYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	63
18. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	63
19. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	64
WYBRANE DANE OBJAŚNIAJĄCE	67
1. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ	67
2. JEDNOLITOŚĆ ZASAD RACHUNKOWOŚCI I METOD OBLICZENIOWYCH STOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU RAPORTU KWARTALNEGO I	
OSTATNIEGO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	67
3. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI	67
4. RODZAJ ORAZ KWOTY POZYCJI WPŁYWAJĄCYCH NA AKTYWA, PASYWA, KAPITAŁ, WYNIK FINANSOWY NETTO LUB PRZEPLÝWY ŚRODKÓW	
PIENIĘŻNYCH, KTÓRE SĄ NIEZWYKŁE ZE WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, WIELKOŚĆ LUB WYWIERANY WPŁYW	67
5. RODZAJ ORAZ KWOTY ZMIAN WARTOŚCI SZACUNKOWYCH KWOT, KTÓRE BYŁY PODAWANE W POPRZEDNICH OKRESACH ŚRÓDROCZNYCH	
BIEŻĄCEGO ROKU OBROTOWEGO LUB ZMIANY WARTOŚCI SZACUNKOWYCH PODAWANYCH W POPRZEDNICH LATACH OBROTOWYCH, JEŚLI	
WYWIERAJĄ ONE ISTOTNY WPŁYW NA BIEŻĄCY OKRES ŚRÓDROCZNY	67
6. EMISJE, WYKUP I SPŁATY DŁUŻNYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	67
7. WYPŁACONE (LUB ZADEKLAROWANE) DYWIDENDY ŁĄCZNIE LUB W PRZELICZENIU NA JEDNĄ AKCJĘ, Z PODZIAŁEM NA AKCJE ZWYKŁE I	
POZOSTAŁE AKCJE	68
8. WYNIKI PRZYPADAJĄCE NA POSZCZEGÓLNE SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	68
9. ISTOTNE ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO ZAKOŃCZENIU IV KWARTAŁU 2008 ROKU, KTÓRE NIE ZOSTAŁY ODZWIERCIEDLONE W SPRAWOZDANIU	
FINANSOWYM	68
10. SKUTEK ZMIAN W STRUKTURZE JEDNOSTKI W IV KWARTALE 2008 ROKU, ŁĄCZNIE Z POŁĄCZENIEM JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH,	
PRZEJĘCIEM LUB SPRZEDAŻĄ JEDNOSTEK ZALEŻNYCH I INWESTYCJI DŁUGOTERMINOWYCH, RESTRUKTURYZACJĄ I ZANIECHANIEM	
DZIAŁALNOŚCI	68
11. ZMIANY ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH	68
12. ODPISANIE WARTOŚCI ZAPASÓW DO WARTOŚCI NETTO MOŻLIWEJ DO UZYSKANIA I ODWRÓCENIE TAKICH ODPISÓW	68
13. DOKONYWANIE ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH, WARTOŚCI	
NIEMATERIALNYCH LUB INNYCH AKTYWÓW ORAZ ODWRACANIE ODPISÓW Z TEGO TYTUŁU	68
14. ROZWIĄZANIE REZERW NA KOSZTY RESTRUKTURYZACJI	68
15. NABYCIA I ZBYCIA POZYCJI RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	68
16. POCZYNIONE ZOBOWIĄZANIA NA RZEC DOKONANIA ZAKUPU RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	68

17. KOREKTY BŁĘDÓW POPRZEDNICH OKRESÓW	68
18. NIESPŁACENIE LUB NARUSZENIE UMOWY POŻYCZKI I NIEPODJĘCIE DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH	69
19. STANOWISKO ZARZĄDU ODNOŚNIE MOŻLIWOŚCI ZREALIZOWANIA WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ WYNIKÓW ZA DANY ROK, W ŚWIETLE WYNIKÓW ZAPREZENTOWANYCH W RAPORCIE KWARTALNYM W STOSUNKU DO DANYCH PROGNOZOWANYCH	69
20. ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY	69
21. ZNACZĄCE PAKIETY AKCJI	70
22. ZESTAWIENIE ZMIAN W STANIE POSIADANIA AKCJI BANKU ORAZ UPRAWNIEŃ DO NICH (OPCJI) PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE	70
23. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ (DANE JEDNOSTKOWE)	70
24. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	70
25. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	73
26. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	73
27. UDZIELONE PORĘCZENIA KREDYTU, POŻYCZKI LUB UDZIELONE GWARANCJE O WARTOŚCI POWYŻEJ 10% KAPITAŁÓW WŁASNYCH	76
28. INNE INFORMACJE, KTÓRE ZDANIEM EMITENTA SĄ ISTOTNE DLA OCENY JEGO SYTUACJI KADROWEJ, MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ, WYNIKU FINANSOWEGO I ICH ZMIAN, ORAZ INFORMACJE, KTÓRE SĄ ISTOTNE DLA OCENY MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ EMITENTA .	76
29. CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE WYNIKI W PERSPEKTYWIE KOLEJNEGO KWARTAŁU	76

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
zł)

(w tys.)

Wybrane dane finansowe

SKONSOLIDOWANE WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EURO	
	IV kwartały 2008 okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartały 2007 okres od 01.01.2007 do 31.12.2007	IV kwartały 2008 okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartały 2007 okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
I. Przychody z tytułu odsetek	3 639 652	2 358 686	1 030 450	624 520
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	869 839	831 584	246 267	220 182
III. Wynik na działalności handlowej	483 854	486 464	136 988	128 803
IV. Wynik na działalności operacyjnej	1 000 115	954 545	283 150	252 739
V. Zysk brutto	1 000 115	954 545	283 150	252 739
VI. Zysk udziałowców mniejszościowych	31 885	37 523	9 027	9 935
VII. Zysk netto	857 459	710 094	242 762	188 015
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(7 909 636)	(5 457 563)	(2 239 358)	(1 445 023)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	395 836	(136 693)	112 068	(36 193)
X. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	8 539 857	4 028 692	2 417 785	1 066 695
XI. Przepływy pieniężne netto, razem	1 026 057	(1 565 564)	290 495	(414 521)
XII. Aktywa razem	82 605 579	55 941 900	19 798 097	15 617 504
XIII. Zobowiązania wobec banku centralnego	1 302 469	-	312 163	-
XIV. Zobowiązania wobec innych banków	27 488 807	12 245 867	6 588 248	3 418 723
XV. Zobowiązania wobec klientów	37 750 248	32 401 863	9 047 610	9 045 746
XVI. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy spółki	3 894 453	3 324 511	933 384	928 116
XVII. Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	153 584	116 812	36 810	32 611
XVIII. Kapitał akcyjny	118 764	118 643	28 464	33 122
XIX. Liczba akcji	29 690 882	29 660 668	29 690 882	29 660 668
XX. Wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	131,17	112,08	31,44	31,29
XXI. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	131,08	111,97	31,41	31,26
XXII. Współczynnik wypłacalności	10,03	10,16	10,03	10,16
XXIII. Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	24,49	21,08	6,93	5,58
XXIV. Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	24,47	21,06	6,93	5,58
XXV. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

JEDNOSTKOWE WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	IV kwartały 2008 okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartały 2007 okres od 01.01.2007 do 31.12.2007	IV kwartały 2008 okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartały 2007 okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
I. Przychody z tytułu odsetek	2 940 153	1 860 514	832 409	492 617
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	704 842	566 875	199 553	150 094
III. Wynik na działalności handlowej	447 478	472 361	126 689	125 069
IV. Wynik na działalności operacyjnej	901 487	788 428	255 227	208 756
V. Zysk brutto	901 487	788 428	255 227	208 756
VI. Zysk netto	829 531	637 231	234 855	168 722
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(6 892 496)	(4 502 515)	(1 951 388)	(1 192 151)
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	577 299	(12 887)	163 444	(3 412)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	7 165 940	3 073 570	2 028 804	813 803
X. Przepływy pieniężne netto, razem	850 743	(1 441 832)	240 860	(381 760)
XI. Aktywa razem	72 355 392	48 368 737	17 341 432	13 503 277
XII. Zobowiązania wobec banku centralnego	1 302 469	-	312 163	-
XIII. Zobowiązania wobec innych banków	20 142 760	7 931 827	4 827 620	2 214 357
XIV. Zobowiązania wobec klientów	37 438 494	32 734 316	8 972 892	9 138 558
XV. Kapitał własny	3 624 147	3 080 133	868 600	859 892
XVI. Kapitał akcyjny	118 764	118 643	28 464	33 122
XVII. Liczba akcji	29 690 882	29 660 668	29 690 882	29 660 668
XVIII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	122,06	103,85	29,25	28,99
XIX. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	121,98	103,74	29,23	28,96
XX. Współczynnik wypłacalności	10,03	10,65	10,03	10,65
XXI. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	27,95	21,54	7,91	5,70
XXII. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	27,93	21,52	7,91	5,70
XXIII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych – kurs NBP z dnia 31 grudnia 2008 roku – 1 EUR = 4,1724 PLN oraz kurs NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku – 1 EUR = 3,582 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2008 i 2007 roku, odpowiednio: 1 EUR = 3,5321 PLN i 1 EUR = 3,7768 PLN.

Wstęp

Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej Grupy BRE Banku, uzyskany na koniec 2008 roku, wyniósł 857,5 mln zł (1 000,1 mln zł brutto), wobec zrealizowanego w poprzednim roku na poziomie 710,1 mln zł (954,5 mln zł brutto).

Tym samym zysk brutto osiągnięty w 2008 roku był wyższy od wypracowanego w poprzednim roku o 45,6 mln zł, tj. 4,8%, co związane jest zarówno z przyrostem o 21,6 mln zł (wzrost o 2,6%) wyniku z działalności kontynuowanej jak i wyniku osiągniętego z działalności zaniechanej (wzrost o 24 mln zł tj. 22%). Zasadniczy udział w wyniku z działalności zaniechanej w 2007 roku, na poziomie 109 mln zł, miał wynik ze sprzedaży spółki SAMH (89,5 mln zł), natomiast w roku 2008 wynik tej działalności, na poziomie 133 mln zł, zawierał głównie efekt Grupy z połączenia spółek PTE Skarbiec-Emerytura i Aegon PTE i sprzedaży Aegon, z wynikiem na poziomie 121,3 mln zł.

W IV kwartale 2008 roku podobnie do poprzednich okresów obserwowano systematyczny wzrost dochodów odsetkowych. Dodatkowo pod koniec roku została sfinalizowana transakcja sprzedaży połączonego PTE z wpływem w wysokości 54,1 mln zł na kwartalny wynik brutto Grupy.

Podobnie do poprzedniego kwartału utrzymała się tendencja spadkowa w zakresie dynamiki dochodów prowizyjnych. Jednocześnie pogarszające się warunki na rynku finansowym oraz osłabienie koniunktury wpłynęły na zmniejszenie dynamiki dochodów z działalności handlowej, relatywnie niższy przyrost pozostałych dochodów operacyjnych (w tym z tytułu sprzedaży nieruchomości przez spółkę BRE.locum) oraz wyższe obciążenie z tytułu kosztów ryzyka. Dodatkowo zrealizowano - typowe dla ostatniego kwartału roku - wyższe koszty administracyjne. W rezultacie wykazany przyrost zysku brutto wyniósł tylko 44,9 mln zł, co oznacza poziom niższy niż zrealizowany w poprzednich kwartałach roku.

Pomimo niższego wyniku w czwartym kwartale wyjątkowo wysoka dochodowość kwartałów poprzednich pozwoliła uzyskać w całym 2008 roku zysk przewyższający poziom z roku poprzedniego oraz utrzymać wysoką dochodowość działania wyrażoną satysfakcjonującym poziomem wskaźników finansowych. Stopa zwrotu na kapitale Grupy BRE Banku (skalkulowana jako relacja zysku brutto wypracowanego na działalności kontynuowanej i zaniechanej do średniego stanu kapitałów z wyłączeniem zysku bieżącego) wyniosła na koniec 2008 roku 30,8% wobec 35,9% w roku poprzednim (ROE brutto dla działalności kontynuowanej wyniósł odpowiednio 26,7%, wobec 31,8%).

Podobnie do poprzedniego roku istotny wpływ na zrealizowane wyniki miały transakcje kapitałowe. W 2008 roku była to sprzedaż akcji spółki Vectra SA, z zyskiem na poziomie 137,7 mln zł, oraz sprzedaż spółki Aegon PTE z wpływem na skonsolidowany zysk brutto Grupy BRE Banku na poziomie 121,3 mln zł. W roku poprzednim natomiast zrealizowano 89,5 mln zł zysku ze sprzedaży spółki SAMH. Wskaźnik zwrotu z kapitału (brutto) w obu okresach, oczyszczony z wpływu transakcji jednorazowych, kształtował się odpowiednio: 22,8% w 2008 roku; 32,5% w 2007 roku.

Wysokiej dochodowości działania towarzyszyła stała dyscyplina kosztów. Wskaźnik kosztów do dochodów Grupy z uwzględnieniem działalności zaniechanej (CIR – jako relacja kosztów działania i amortyzacji do dochodów uwzględniających saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych) wyniósł na koniec 2008 roku 55,1%, wobec 55,5% w roku poprzednim. Bez transakcji jednorazowych w 2008 roku poziom CIR wyniósł 60,6% i był wyższy o 2,8 p.p. od zanotowanego w 2007 roku, który był rokiem szczególnie wysokich dochodów osiągniętych w warunkach sprzyjającej koniunktury gospodarczej.

Do najważniejszych czynników kształtujących wynik finansowy w 2008 roku zaliczyć należy:

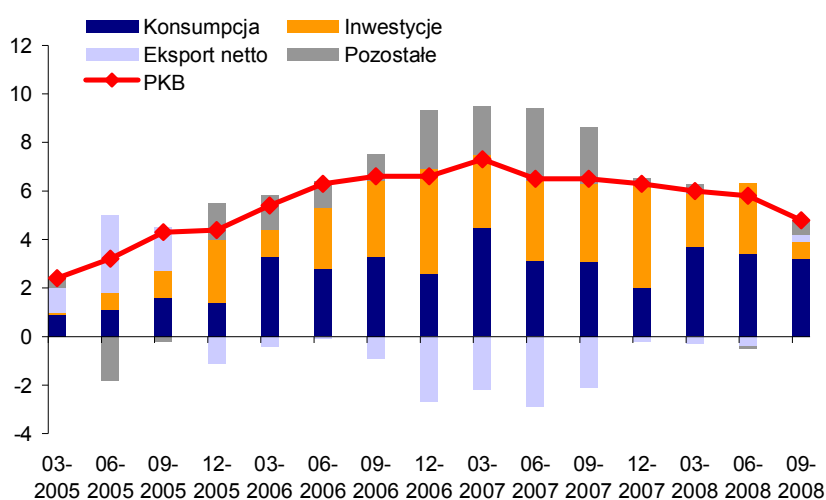
1. Utrzymujący się wzrost portfela kredytowego - głównie klientów indywidualnych przy nieco niższej dynamice wzrostu kredytów klientów korporacyjnych - co w sposób pozytywny wpływa na strukturę bilansu z punktu widzenia dochodowości działania. Stały wzrost depozytów klientów spowolniony nieco w ostatnim kwartale roku. Tendencje te znalazły odzwierciedlenie w stałym wzroście dochodów z działalności powtarzalnej. Wzrost portfela kredytów w ciągu roku wyniósł 54,8% (ok. 18,5 mld zł), przekładając się na adekwatny wzrost udziału w sumie bilansowej do poziomu 63,1% na koniec roku.
2. Osiągnięcie znaczącego wzrostu obrotów na walutowych transakcjach z klientami, odzwierciedlone w znaczącym wzroście wyniku z pozycji wymiany.
3. Wpływ pogarszających się warunków rynkowych oraz płynności na ograniczenie możliwości generowania dochodów, wzrost kosztów pozyskania środków finansujących działalność, a także negatywny wpływ na wycenę instrumentów płynnościowych oraz instrumentów pochodnych.
4. Istotny wzrost rezerw kredytowych związany ze skutkami dekonunktury rynkowej na sytuację klientów Banku.
5. Włączenie spółek BRE Ubezpieczenia TU SA i BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. do konsolidacji metodą pełną, co w konsekwencji spowodowało obniżenie wyniku Grupy o 40,4 mln zł w wyniku eliminacji transakcji wewnątrzgrupowych.
6. Kontynuację rozwoju sieci placówek detalicznych oraz korporacyjnych a także wdrożenie projektu transgranicznej ekspansji mBanku.
7. Wysoką dyscyplinę kosztów zarówno w Banku, jak i w spółkach zależnych.

Sytuacja makroekonomiczna w IV kwartale 2008 roku

Produkt krajowy brutto

Dane opublikowane w IV kwartale potwierdzają, że gospodarka polska weszła w fazę spowolnienia. Dynamika PKB obniżyła się z 5,8% r/r w II kwartale do 4,8% r/r w III kwartale. Główną przyczyną tego spadku było gwałtowne załamanie dynamiki inwestycji z 15,2% r/r w II kwartale do zaledwie 3,5%. Tempo wzrostu konsumpcji utrzymało się natomiast na relatywnie wysokim poziomie (5,1% r/r). Mimo pogarszającej się koniunktury u naszych głównych partnerów handlowych tempo wzrostu eksportu pozostało wysokie (7,1% r/r). W ślad za dynamiką inwestycji obniżyła się natomiast dynamika importu (do 5,9% r/r), co pozwoliło na osiągnięcie – po raz pierwszy od 2005 roku – dodatniej kontrybucji salda handlu zagranicznego do wzrostu PKB (0,3 pkt. proc.). Warto podkreślić, że odnotowane w III kwartale oznaki spowolnienia gospodarczego pojawiły się jeszcze przed załamaniem się płynności na polskim rynku międzybankowym i związanymi z tym ograniczeniami w dostępie do kredytu.

Dekompozycja wzrostu PKB (pkt. proc.)

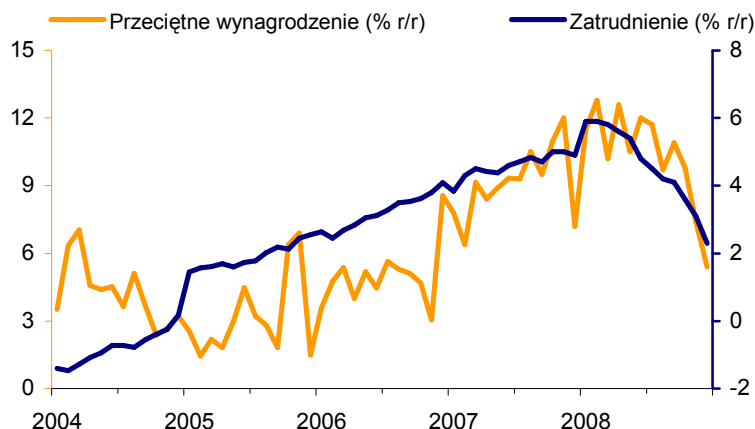
Bieżące dane makroekonomiczne wskazują na szybkie pogarszanie się sytuacji gospodarczej. W skali całego IV kwartału odnotowano spadek produkcji przemysłowej o 5,3% r/r.

Silnie spadła również wartość nowych zamówień na wyroby przemysłowe. Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) obniżyła się z 16% r/r w I kwartale do 8% w III kwartale i zaledwie 1,1% r/r w listopadzie ubiegłego roku. Wstępne szacunki sugerują, że tempo wzrostu PKB w IV kwartale 2008 roku nie przekroczyło 3%, a w całym 2009 roku może być niższe niż 1,5%.

Rynek pracy

W IV kwartale ubiegłego roku wyraźnie obniżyła się dynamika płac i zatrudnienia. W grudniu przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw było już tylko o 5,4% r/r wyższe niż przed rokiem, podczas gdy w I półroczu rejestrowano jeszcze dwucyfrowe tempo wzrostu płac. Dynamika zatrudnienia w tym sektorze spadła na koniec 2008 roku do 2,3% r/r, a w ujęciu miesięcznym zarówno w listopadzie, jak i w grudniu odnotowano zmniejszenie liczby pracowników.

Dynamika przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (% r/r, skala lewa) i stopa bezrobocia rejestrowanego (% , skala prawa)

Skala spadku zatrudnienia jest znacznie wyższa, niż wynikałoby to z sezonowych fluktuacji. Może to oznaczać, że przedsiębiorstwa rozpoczęły już dostosowanie do pogarszających się warunków makroekonomicznych.

Stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła z 8,9% na koniec III kwartału do 9,5% na koniec grudnia, podczas gdy w analogicznym okresie 2007 roku wystąpił spadek stopy bezrobocia (o

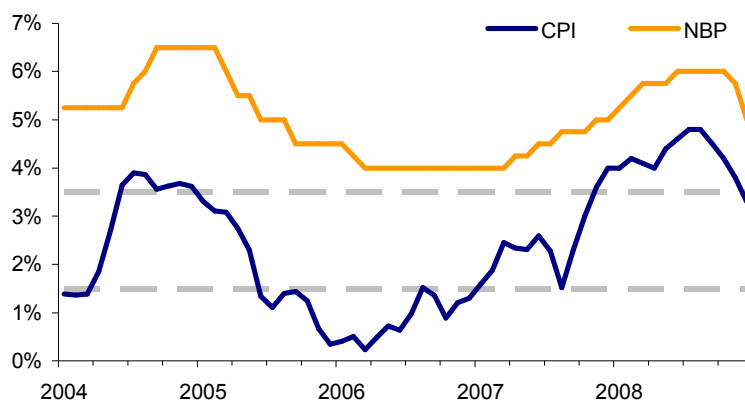
0,4 pkt. proc.).

Inflacja i stopy procentowe NBP

Spadkowy trend rocznej stopy inflacji utrzymał się przez cały IV kwartał, do czego przyczyniały się spadające ceny surowców i umiarkowane tempo wzrostu cen żywności. W przeciwnym kierunku oddziaływała deprecjacja złotego, ale efekt ten był złagodzony przez słabnący popyt, który ograniczał możliwości podnoszenia cen towarów z importu. Inflacja mierzona wskaźnikiem CPI obniżyła się w grudniu do 3,3% r/r (wobec 4,5% r/r na koniec

III kwartału), a w ujęciu miesięcznym odnotowano niewielki spadek poziomu cen. Wskaźnik inflacji bazowej (po wyłączeniu cen żywności i energii) ustabilizował się na poziomie 2,9% r/r i również powinien zacząć się obniżać. Po raz pierwszy od listopada 2007 roku roczna stopa inflacji powróciła do przedziału dopuszczalnych odchyśleń od celu RPP. Kontynuowanie dotychczasowych trendów w kształtowaniu się cen paliw i żywności oraz słabnąca presja płacowa powinny pozwolić na szybkie obniżenie inflacji do poziomu wyznaczonego przez cel NBP.

Stopa inflacji CPI (% r/r) i stopa interwencyjna NBP (%)

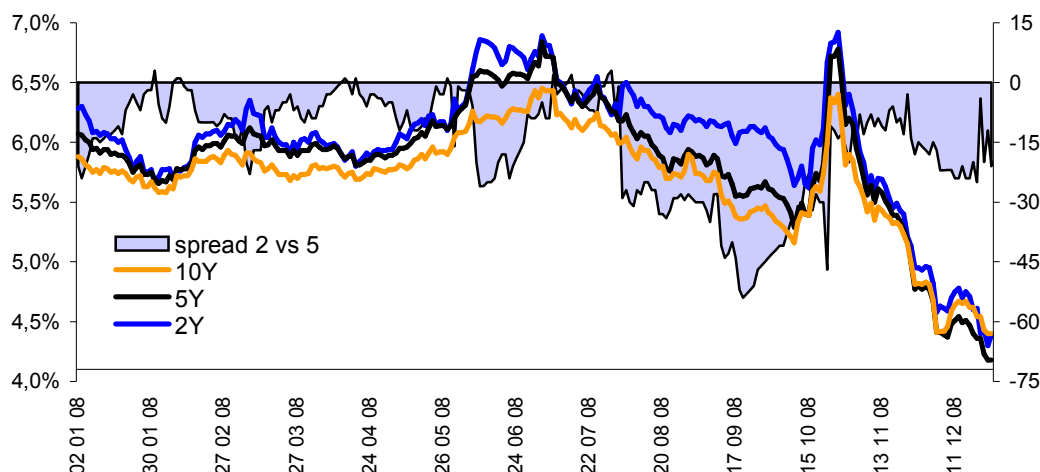
Perspektywa dalszego spadku inflacji i narastające oznaki spowolnienia gospodarczego doprowadziły do zmian w polityce pieniężnej. W listopadzie i grudniu ubiegłego roku stopy procentowe NBP zostały obniżone łącznie o 100 punktów bazowych (do poziomu 5%). Dodatkowym argumentem na rzecz złagodzenia polityki pieniężnej w Polsce były radykalne redukcje stóp procentowych dokonywane przez wiele innych banków centralnych.

Dla przeciwdziałania skutkom zaburzeń płynności na rynku międzybankowym i utrudnień w dostępie do finansowania w walutach obcych NBP uruchomił operacje zasilające repo w PLN oraz swapy walutowe dla EUR, USD i CHF. Złagodzone zostały również wymogi dotyczące zabezpieczeń składanych przez banki w transakcjach z NBP.

Sytuacja na rynkach finansowych

Rozpoczęcie cyklu obniżek stóp procentowych NBP stało się wsparciem dla rynku papierów skarbowych, prowadząc do spadku rentowności na całej długości krzywej. Najsilniej obniżyły się stawki dla instrumentów o krótszych terminach zapadalności, w wyniku czego doszło do zwiększenia nachylenia krzywej dochodowości (spread 10y/2y wzrósł na koniec grudnia do blisko 20 pkt. bazowych). Silne spadki stawek odnotowano również w kontraktach IRS, które podobnie jak notowania w transakcjach FRA zaczęły odzwierciedlać oczekiwania na dalsze duże obniżki stóp procentowych NBP.

*Rentowności 2-, 5- i 10-letnich obligacji skarbowych
I spread między obligacjami 2- i 5-letnimi*

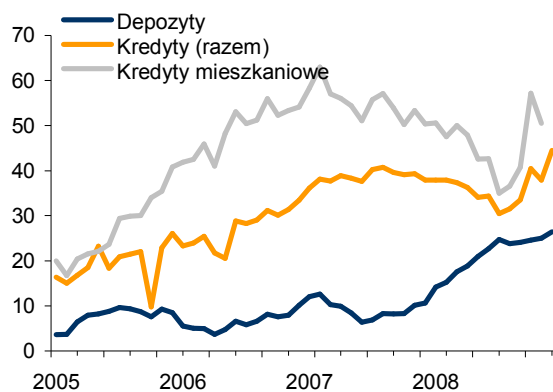

W IV kwartale ubiegłego roku nasiliła się tendencja do osłabienia złotego względem głównych walut. Polska waluta straciła w tym okresie ponad 20% w relacji do euro i dolara oraz blisko 30% do franka szwajcarskiego. Jedną z przyczyn deprecjacji złotego, podobnie jak i innych walut regionu, był globalny wzrost awersji do ryzyka prowadzący do odpływu kapitału z tzw. rynków wschodzących. Skalę osłabienia złotego zwiększały dodatkowo czynniki lokalne, takie jak popyt na waluty obce związany z finansowaniem kredytów walutowych i z koniecznością wypełnienia warunków transakcji opcyjnych zawartych wcześniej przez podmioty oczekujące umocnienia się polskiej waluty.

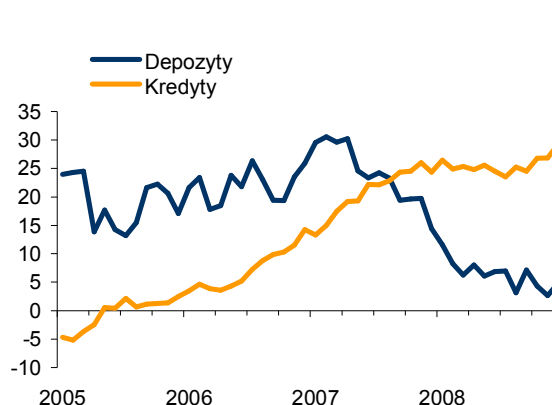
Sektor bankowy

Dynamika należności sektora bankowego osiągnęła w IV kwartale ubiegłego roku rekordowo wysoki poziom (36,1% r/r na koniec 2008 roku). W dużej mierze przyczyniło się do tego jednak silne osłabienie złotego zwiększające wartość kredytów udzielonych w walutach obcych, gdyż dynamika kredytów złotych nadal ulegała obniżeniu (do nieco ponad 20% w końcu roku). Wyrażona w złotych wartość zobowiązań gospodarstw domowych z tytułu walutowych kredytów mieszkaniowych wzrosła w 2008 roku o ponad 100%, a samym IV kwartale o blisko 40%. Wartość wszystkich kredytów udzielonych gospodarstwom domowym zwiększyła się w ubiegłym roku o 45%. Najwyższy od dziesięciu lat poziom osiągnęła dynamika kredytu dla przedsiębiorstw, która w końcu ubiegłego roku zbliżyła się do 29%. Także i w tym przypadku do wzrostu złotowej wartości należności banków przyczyniły się w pewnym stopniu zmiany kursowe. W IV kwartale odnotowano silny wzrost dynamiki kredytów zaciąganych przez przedsiębiorstwa na cele inwestycyjne (z około 17% na koniec poprzedniego kwartału do blisko 36%), natomiast nadal spadała dynamika kredytu na finansowanie nieruchomości.

Gospodarstwa domowe
Dynamika depozytów i kredytów (% r/r)

Przedsiębiorstwa
Dynamika depozytów i kredytów (% r/r)

Depozyty i inne zobowiązania banków rosły wprawdzie wyraźnie wolniej niż należności, ale ich dynamika osiągnęła w grudniu ub. roku najwyższy poziom od końca 1999 r. (20,8% r/r). Przyczynił się do tego szybki wzrost depozytów gospodarstw domowych (26,8% r/r), które zwiększyły się w IV kwartale o blisko 27 mld zł, a w samym grudniu o ponad 17 mld zł. Do zwiększania oszczędności zachęcały podniesione w wyniku konkurencji między bankami stawki oprocentowania depozytów, jak i zapewne chęć zgromadzenia rezerw w związku z pogarszaniem się warunków makroekonomicznych i rosnącym ryzykiem utraty źródeł stałego dochodu. Tempo

wzrostu depozytów przedsiębiorstw utrzymywało się przez prawie cały 2008 rok na relatywnie niskim i słabnącym poziomie (4,9% r/r na koniec IV kwartału), co odzwierciedlało pogarszającą się dynamikę zysków przedsiębiorstw i zwiększone wykorzystanie własnych środków na zaspakajanie bieżących potrzeb finansowych. Dla wypełnienia luki pomiędzy dynamiką kredytów i depozytów banki musiały w szerokim zakresie korzystać z finansowania zagranicznego, co znalazło swój wyraz w odnotowanym w 2008 r. wzroście pasywów zagranicznych o blisko 108 mld zł, przy czym połowa tego przyrostu przypadła na ostatni kwartał roku. Także i w tym przypadku istotny wpływ na przyspieszenie wzrostu złotej wartości tych pasywów miała deprecjacja polskiej waluty.

Najważniejsze czynniki kształtujące wyniki Grupy BRE Banku w IV kwartale 2008 roku

Bilans

Suma bilansowa Grupy BRE Banku na 31 grudnia 2008 roku osiągnęła wartość 82,6 mld zł, co stanowi przyrost roczny w wysokości 47,7% oraz 22% w ujęciu kwartalnym.

Największy nominalny przyrost roczny, o 18,5 mld zł (54,8%), wykazały kredyty i pożyczki. Tendencja w zakresie dynamicznego wzrostu cechowała szczególnie portfel kredytów klientów indywidualnych, który wykazał przyrost w skali roku w wysokości 89,5%, co stanowi o wzroście nominalnym na poziomie 12,4 mld zł. Natomiast wzrost portfela kredytów korporacyjnych w tym okresie wyniósł 30,2%, co stanowiło 5,9 mld zł wzrostu nominalnego.

Dynamika wzrostu kredytów w IV kwartale 2008 roku wyniosła 20,1% (8,7 mld zł) i była w połowie tylko spowodowana wzrostem biznesu natomiast w pozostałej części wynikała z deprecjacji złotego i przeliczenia starego portfela kredytów dewizowych (szczególnie w CHF) po nowym, wyjątkowo wysokim kursie. Z tego powodu kredyty udzielone podmiotom indywidualnym wykazały w IV kwartale najwyższy przyrost kwartalny w 2008 roku wynoszący 6,5 mld zł, tj. 32,6%. Kredyty udzielone klientom korporacyjnym wykazały przeciętny przyrost kwartalny wynoszący około 2 mld zł tj. 8,8%.

Należności od banków, podobnie do poprzednich kwartałów, utrzymywane były na wysokim poziomie wykazując prawie dwukrotny przyrost w stosunku do końca 2007 roku (wzrost o około 4 mld zł). Jednak w stosunku do najwyższego w roku poziomu osiągniętego w III kwartale roku stan należności od banków uległ zmniejszeniu o ok. 0,9 mld zł, tj. 12,3%. Przeciwny kierunek zmian charakteryzował portfel lokacyjnych papierów wartościowych, który w relacji do końca 2007 roku wykazał spadek o ok. 0,9 mld zł oraz porównywalny wzrost (0,9 mld zł) w ostatnim kwartale roku. W tym samym czasie papiery wartościowe przeznaczone do obrotu wykazały nieznaczny wzrost w stosunku do poprzedniego roku oraz poprzedniego kwartału o około 0,4 mld zł. Oznacza to, że wraz ze wzrostem działalności utrzymywano adekwatny poziom aktywów o wysokiej płynności (środki pieniężne w NBP, należności od banków, papiery wartościowe), przesądzający o wysokim stopniu bezpieczeństwa działania.

Zobowiązania wobec klientów, stanowiące dominujące źródło finansowania działalności Grupy, wykazały w skali roku 16,5% przyrost, stanowiący o przyroście nominalnym wynoszącym 5,3 mld zł. Tym samym na koniec roku osiągnęły one poziom 37,8 mld zł, co stanowiło 48% wartości zobowiązań. W IV kwartale 2008 roku utrzymała się relatywnie wysoka dynamika wzrostu środków od klientów indywidualnych (wzrost o 2,1 mld zł, tj. 11,4%) podczas gdy środki od klientów korporacyjnych wykazały spadek wartości o ok. 12,8% (2,5 mld zł), co przełożyło się na brak wzrostu zobowiązań od klientów łącznie.

Obserwowany w IV kwartale spadek depozytów w sektorze klientów korporacyjnych miał związek z trzema zjawiskami, wynikającymi z kryzysu finansowego obserwowanymi u największych depozytariuszy:

- potrzebą finansowania bieżącej działalności z własnych środków jako skutek opóźnień wpływu należności od kontrahentów,
- działaniami zapobiegawczymi w zakresie dywersyfikacji ryzyka - lokowanie nadwyżek finansowych w różnych bankach,
- odpływem depozytów do innych banków związanym z ich atrakcyjnymi kwotowaniami spowodowanymi poszukiwaniem źródeł finansowania w okresie braku płynności na rynku.

Uzupełniającym źródłem finansowania wzrostu aktywów w omawianym okresie były środki z linii kredytowych, emisji obligacji oraz pożyczki podporządkowane.

Przyrost środków z rynku międzybankowego w skali roku wyniósł 15,2 mld zł (125%), głównie dzięki pozyskanym przez Bank liniom kredytowym we frankach szwajcarskich, stanowiących źródło finansowania portfela kredytów mieszkaniowych, udzielonych w tej walucie. Wzrost linii kredytowych w Banku w 2008 roku wyniósł 10,8 mld zł natomiast w spółkach Grupy ok. 3,6 mld zł (głównie w BRE Banku Hipotecznym i BRE Leasing). W IV kwartale 2008 roku przyrost pozyskanych linii kredytowych w Banku wyniósł ok. 7 mld zł i związany był głównie z pozyskanymi z Commerzbanku pod koniec roku 3-letnimi pożyczkami na łączną kwotę 2 mld CHF. Wzrost wartości ekwiwalentu kredytów dewizowych w złotych wiązał się również ze znaczącym wzrostem kursów walut obcych.

Udział kapitałów Grupy w sumie środków finansujących na koniec 2008 roku wyniósł 4,9% wobec 6,2% na koniec roku poprzedniego, co oznacza nieznaczny spadek związany ze wzrostem zobowiązań wobec banków w strukturze pasywów.

Współczynnik wypłacalności na koniec 2008 roku wyniósł 10,03%, wobec 10,16% na koniec roku poprzedniego oraz 10,51% na koniec września 2008 roku. Obniżenie wskaźnika w stosunku do poprzedniego roku, pomimo istotnego wzrostu funduszy własnych, wynika ze wzrostu wymogu kapitałowego, w tym zarówno z tytułu ryzyka kredytowego, jak i wpływu ryzyka operacyjnego uwzględnianego począwszy od 2008 roku. Przyrost wymogu kredytowego szczególnie w IV kwartale - poza wzrostem biznesu - należy wiązać z wahaniami kursów walutowych wpływających na wzrost należności.

Wzrost funduszy w omawianym okresie jest skutkiem zarówno akumulacji zysku i wzrostu funduszy podstawowych, jak również wzrostu funduszy uzupełniających z tytułu pozyskanych w 2008 roku pożyczek podporządkowanych w łącznej wysokości 180 mln CHF. Obejmują one obligacje podporządkowane z nowej emisji, o łącznej wartości nominalnej 90 mln CHF o nieokreślonym terminie wykupu oraz 90 mln CHF pożyczki podporządkowanej z dziesięcioletnim terminem spłaty.

W rezultacie fundusze własne Grupy na koniec 2008 roku osiągnęły poziom 5,9 mld zł, co oznacza wzrost o 1,9 mld zł w stosunku do poprzedniego roku oraz ok. 0,4 mld zł w stosunku do poprzedniego kwartału. W tym samym czasie wymóg kapitałowy wykazał przyrost, odpowiednio z poziomu 3,1 mld zł z końca 2007 roku do 4,2 mld zł na koniec III kwartału oraz 4,7 mld zł na koniec 2008 roku.

Rachunek zysków i strat

Grupa BRE Banku wypracowała 2008 roku zysk brutto na poziomie 1 000,1 mln zł, co w stosunku do poprzedniego roku stanowi o przyroście w wysokości 4,8%.

W związku z wyodrębnieniem działalności zaniechanej na poziomie zysku brutto, omówienie poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat dotyczy działalności kontynuowanej.

Skonsolidowany zysk brutto dla działalności kontynuowanej na koniec 2008 roku wyniósł 867,1 mln zł wobec 845,6 mln zł w 2007 roku, co oznacza wzrost o 2,6% tj. o 21,6 mln zł. Wypracowany przez Grupę BRE Banku poziom dochodów w 2008 roku wyniósł 2 686,4 mln zł, co oznacza wzrost o 22% tj. 484 mln zł w stosunku do poprzedniego roku. Bez uwzględnienia transakcji jednorazowej sprzedaży akcji Vectra SA przyrost dochodów Grupy wyniósłby odpowiednio 15,8% (ok. 347 mln zł). Stosunkowo wysoki przyrost dochodów osiągnięto w sytuacji znacząco gorszych warunków rynkowych wywołanych kryzysem finansowym oraz pogarszającą się sytuacją finansową klientów działających na rynku instrumentów finansowych. Szczególnie zaznaczyło się to w wynikach Grupy w ostatnim kwartale 2008 roku i zaskutkowało koniecznością utworzenia wyższych rezerw kredytowych oraz dokonania ujemnej wyceny instrumentów pochodnych. Dodatkowe łączne obciążenie wyników Banku z tego tytułu wyceniono na ok. 84 mln zł.

Dochody z działalności podstawowej wykazały w 2008 roku wzrosty poziomów w stosunku do roku poprzedniego zarówno dzięki wzrostowi skali działania jak i utrzymaniu jej rentowności.

Przyrost w wysokości 35,5% w relacji do poprzedniego roku wykazał wynik z tytułu odsetek, osiągając poziom 1 392,4 mln zł wobec 1 027,8 mln zł w 2007 roku. Wyższy poziom wyniku osiągnięto głównie dzięki przyrostom odnotowanym w Banku (43,2%), przy nieco niższym przyroście zanotowanym w spółkach zależnych (6,6%). Marża odsetkowa w Grupie BRE Banku, kalkulowana jako relacja wyniku odsetkowego do średnich aktywów odsetkowych, wykazała w 2008 roku poziom 2,3% p.a co oznacza utrzymanie dochodowości na poziomie roku ubiegłego. Pozytywny wpływ na dochodowość odsetkową w 2008 roku wywierały zmiany w zakresie struktury bilansu, a także wzrost marż odsetkowych na niektórych produktach bankowych. Kształtowanie bardziej efektywnej struktury bilansu wiąże się ze wzrastającym udziałem działalności detalicznej zarówno w aktywach, jak i pasywach Banku, wzrostem portfela kredytów ogółem oraz większym dopasowaniem struktury walutowej bilansu, przy jednoczesnym wzroście funduszy własnych. Pozytywny wpływ zmian w zakresie dochodowości działania był częściowo niwelowany tendencjami negatywnymi, wiążącymi się ze wzrostem kosztów finansowania oraz tendencjami do zawężania się marż odsetkowych na skutek rosnącej konkurencji.

Do wzrostu dochodu odsetkowego Grupy BRE Banku w największym stopniu przyczynił się Pion Bankowości Detalicznej, wykazując przyrost o 57,6% (tj. o 248,6 mln zł). W tym samym okresie przyrost wyniku odsetkowego w Pionie Korporacji i Rynków Finansowych wyniósł 20,3%, co stanowi 125,9 mln zł wzrostu nominalnego.

Wynik z tytułu prowizji pomimo ponad 10% wzrostu w Banku wykazał niewielki spadek na poziomie Grupy o 2,3%. Na poziom prowizji w 2008 roku wpłynęła konsolidacja spółek ubezpieczeniowych dokonana po raz pierwszy w tym roku powodując obniżenie wyniku prowizyjnego Grupy o 40,4 mln zł. Obniżenie dynamiki wzrostu dochodowości prowizyjnej wiąże się także ze spadkiem, wykazany przez spółki Pionu Korporacji (głównie spadek o 35,7 mln zł prowizji Domu Inwestycyjnego), a będącym efektem słabnącej koniunktury na rynku pieniężnym oraz kapitałowym. Pomimo to, Pion Korporacji i Rynków Finansowych utrzymał największy udział w strukturze dochodów prowizyjnych, na poziomie 62,4% dochodów Grupy.

Wynik na działalności handlowej na koniec 2008 roku wyniósł 483,8 mln zł, co oznacza niewielki spadek (o 0,5%) w stosunku do poprzedniego roku. Było to spowodowane pogorszeniem się koniunktury rynkowej i niekorzystnych zmian w kształtowaniu się kursów walutowych i stóp na rynku międzybankowym, których skutkiem była negatywna wycena opcji (ok. 56,6 mln zł) oraz ujemny wynik na instrumentach odsetkowych wykazane w wynikach Banku w IV kwartale roku.

Na łączny wynik na działalności handlowej Grupy składa się dochód z pozycji wymiany wyższy od ubiegłorocznego o 18,9% (o 82,4 mln zł) przy jednoczesnej stracie na pozostałej działalności handlowej wobec wyniku dodatniego wykazanego w poprzednim roku.

Największy spadek wyniku na działalności handlowej, wynoszący 26,5%, wykazała Działalność Handlowa i Inwestycyjna. Podobnie Pion Klientów Korporacyjnych i Instytucji w 2008 roku zrealizował niższy o ok. 6% poziom dochodów. Natomiast Pion Bankowości Detalicznej wykazał 58% wzrost tej kategorii dochodów, dzięki czemu jego udział w strukturze dochodów Grupy uległ podwyższeniu do poziomu 34%, wobec 21% w roku poprzednim.

Znaczący wynik na lokacyjnych papierach wartościowych w kwocie 135,8 mln zł (wobec 3,8 mln zł w 2007 roku), dotyczy transakcji sprzedaży Vectry (137,7 mln zł).

Pozostałe dochody operacyjne (saldo pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych) w 2008 roku było zbliżone do roku poprzedniego i ukształtowane było głównie przez dochody spółki działającej na rynku nieruchomości BRE.locum wypracowane w I połowie roku. Dochody te zrealizowano dzięki utrzymywaniu poziomu wysokich cen przy sprzyjającej koniunkturze, która uległa znaczącemu pogorszeniu w następnych miesiącach i nie pozwoliła na realizowanie porównywalnego poziomu dochodów.

Istotny wpływ na wynik Grupy w 2008 roku miało saldo utworzonych rezerw na kredyty w wysokości 269,1 mln zł wobec 76,8 mln zł w roku poprzednim, na co złożył się zarówno przyrost rezerw w Banku (155,2 mln zł) jak również w spółkach zależnych (37,1 mln zł). Znaczące przekroczenie poziomu z poprzedniego roku związane było przede wszystkim z niską bazą porównawczą z uwagi na znaczące rozwiązania rezerw mające miejsce w 2007 roku, wzrostem rezerwy portfelowej powiązanych z istotnym wzrostem portfela kredytów detalicznych a także z pogorszeniem sytuacji finansowej kredytobiorców w zaistniałych warunkach kryzysowych.

W ramach wyższych rezerw zarejestrowanych w Banku w 2008 roku ok. 27,7 mln zł związane było z kredytami powiązanymi z transakcjami pochodnymi, których negatywny rezultat dotknął również omawianą wcześniej pozycję wyniku na działalności handlowej. Dodatkowo w 2008 roku uległa zmianie metoda kalkulacji rezerw na portfolio kredytów detalicznych (tzw. LIP factor) z wpływem na ich zwiększenie o ok. 6 mln zł.

Przyrost rezerw w IV kwartale 2008 roku w Grupie wyniósł 130,5 mln zł, z czego 99,3 mln zł dotyczyło Banku a 31,2 mln zł spółek zależnych. Tym samym przyrost rezerw kredytowych w Banku w IV kwartale przewyższył poziom z poprzedniego kwartału o ok. 43,5 mln zł, do czego przyczynił się zarówno wzrost rezerw w Bankowości Detalicznej (o 20,9 mln zł) jak i w Pionie Korporacji i Rynków Finansowych (o 22,6 mln zł). Negatywne skutki kryzysu finansowego odzwierciedlone w przyroście kosztów rezerw były w dużym stopniu niwelowane korzystnymi rezultatami działań windykacyjnych, spłatami kredytów i rozwiązaniami rezerw wpływając na poziom rezerw netto.

Koszty funkcjonowania były wyższe od poprzedniego roku o 22,1% (ok. 270,4 mln zł), na co składa się głównie wzrost zanotowany w Banku (o 223,8 mln zł) oraz w mniejszym stopniu wzrost w spółkach Grupy. Należy zaznaczyć, że wzrost kosztów pozostawał znacząco poniżej przyrostu dochodów Grupy wynoszących ok. 484 mln zł z czego 347 mln zł dotyczyło wyniku po wyłączeniu transakcji jednorazowej.

Ogólne koszty administracyjne w 2008 roku były wyższe o 22% od kosztów roku poprzedniego, tj. o 243,3 mln zł. Największy wzrost odnotowano w kategorii kosztów rzeczowych, który wyniósł 25,4%, co oznacza 113,7 mln zł przyrostu nominalnego. Przyrost kosztów rzeczowych związany był głównie z rozwojem sieci placówek, a także z rozwojem działalności operacyjnej, w tym z placówkami mBanku i Multibanku. Koszty pracownicze były wyższe o 110,7 mln zł, tj. o 17,6%, głównie w rezultacie wzrostu działalności wywołującej adekwatny wzrost zatrudnienia, a także na skutek utworzonych rezerw na premie, zgodnie z wynikami osiągniętymi przez Grupę.

Koszty z tytułu amortyzacji w omawianym okresie wykazały przyrost o 15,4% tj. 27,1 mln zł.

Działalność pionów biznesowych

Omawiane wyniki segmentów Grupy BRE Banku odnoszą się do sprawozdania, które prezentuje w poszczególnych kategoriach wyniku zarówno działalność kontynuowaną, jak i zaniechaną.

Bankowość Detaliczna oraz Private Banking

Wyniki finansowe

Pion Bankowości Detalicznej i Private Banking, charakteryzujący się w poprzednich okresach najwyższą dynamiką wzrostu, wykazał w 2008 roku 6,2% przyrost wyniku brutto, do poziomu 241,5 mln zł, wobec 227,5 mln zł w roku poprzednim. Na wykazany stosunkowo niewielki wzrost wyniku w 2008 roku wpłynął fakt konsolidacji spółek ubezpieczeniowych, co obniżyło wynik Pionu o 40,4 mln zł.

Wysoka zyskowność Pionu w bieżącym roku uzyskana została pomimo istotnego obciążenia kosztami nowych placówek detalicznych, w tym z tytułu ekspansji transgranicznej, oraz pomimo wyższych kosztów rezerw kredytowych w stosunku do poprzedniego roku.

Udział tego obszaru działania w zysku brutto Grupy utrzymuje się w porównywanym okresie na zbliżonym poziomie 24%.

W 2008 roku Pion ten charakteryzowała najwyższa w Grupie dynamika dochodów odsetkowych (wzrost o 57,6%) co pozwoliło zwiększyć udział Pionu w dochodach odsetkowych Grupy o 7 p.p. do 48,8%. Do istotnego przyrostu wyniku przyczynił się przede wszystkim wzrost portfela kredytowego, głównie kredytów hipotecznych (o 100% w stosunku do końca 2007 roku oraz 36% w stosunku do 30 września 2008 roku, tj. odpowiednio o 10,7 mld zł i 5,7 mld zł), związany zarówno ze wzrostem biznesu jak i wzrostem kursów.

Dochody prowizyjne Pionu w 2008 roku były niższe od poprzedniego roku o 27 mln zł, na co złożył się głównie negatywny wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych oraz spowolnienie działalności biznesowej związanej z udzielaniem nowych kredytów.

Tym samym udział dochodów tego obszaru działania w łącznych dochodach prowizyjnych Grupy obniżył się z poziomu 32,1%, wykazanego w 2007 roku, do 28,8% w 2008 roku.

Na skutek wspomnianego wyżej dynamicznego rozwoju sieci placówek w Pionie Bankowości Detalicznej zarejestrowano również istotny przyrost kosztów funkcjonowania - wynoszący 42,4%, tj. o 197,8 mln zł - co oznacza przyrost wyższy od średniego w Grupie, ale jednocześnie pozostający poniżej wzrostu dochodów tego Pionu, wynoszącego 304,9 mln zł.

IV kwartał roku charakteryzował się znaczącym obniżeniem wyniku pomimo utrzymania relatywnie wysokich dochodów. Spowodowane to było - charakterystycznym dla końca roku - wzrostem kosztów funkcjonowania oraz ponadprzeciętnym wzrostem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości kredytów.

Poniższe informacje w części dotyczącej mBanku, o ile nie zaznaczono inaczej, odnoszą się do działalności prowadzonej na terenie Polski.

Klienci

Na koniec 2008 r. Bankowość Detaliczna BRE Banku obsługiwała 2 528,2 tys. klientów (w tym mBank 2 035,1 tys., MultiBank 493,1 tys.). W ciągu roku pozyskano 490,2 tys. nowych klientów (24,1%; mBank 406,5 tys., MultiBank 83,7 tys.). W IV kwartale pozyskano 113,3 tys. klientów.

Bank obsługiwał 312,0 tys. mikroprzedsiębiorstw (mBank 238,1 tys., MultiBank 73,9 tys.). Od początku roku pozyskano 76,4 tys. klientów biznesowych (32,4%; mBank 64,8 tys., MultiBank 11,6 tys.). W IV kwartale pozyskano 20,2 tys. mikroprzedsiębiorstw.

Liczba rachunków

Według stanu na 31 grudnia 2008 r. Bankowość Detaliczna prowadziła 3 163,9 tys. rachunków (mBank 2 848,7 tys., MultiBank 315,2 tys.). W okresie od 31 grudnia 2007 liczba rachunków wzrosła o 739,0 tys. (30,5%; mBank 676,7 tys., MultiBank 62,3 tys.). W IV kwartale otwarto 236,1 tys. rachunków (o 27,1% więcej niż w III kwartale).

Rachunków mikroprzedsiębiorstw było łącznie 375,3 tys. (mBank 301,5 tys., MultiBank 73,8 tys.). Od początku roku liczba rachunków firmowych wzrosła o 92,1 tys. (32,5%; mBank 80,4 tys., MultiBank 11,7 tys.). W IV kwartale otwarto 23,8 tys. rachunków dla mikrofirm.

Depozyty

Na koniec roku stan depozytów w PBD wyniósł 15 329,3 mln zł (mBank 10 895,8 mln zł, MultiBank 4 433,5 mln zł).

Od początku 2008 roku wartość bilansowa depozytów wzrosła o 4 966,1 mln zł (47,9%; mBank 3 265,7 mln zł, MultiBank 1 700,4 mln zł). W IV kwartale przyrost depozytów wyniósł 1 307,1 mln zł.

Według danych na koniec grudnia 2008, udział PBD w rynku depozytów wynosił 4,6%.

Fundusze Inwestycyjne

Środki ulokowane przez klientów detalicznych BRE Banku w funduszach inwestycyjnych na koniec grudnia 2008 r. wyniosły 1 024,4 mln zł (mBank 819,3 mln zł, MultiBank 205,1 mln zł).

W okresie od stycznia do grudnia aktywa funduszy inwestycyjnych spadły o 1 410,0 mln zł (-57,9%; mBank - 1 036,8 mln zł, MultiBank -373,2 mln zł). W IV kwartale aktywa spadły o 313,3 mln zł.

Na koniec 2008 roku udział PBD w rynku FI wynosił 1,4%.

Kredyty

Wartość bilansowa kredytów na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 24 997,2 mln zł (mBank 10 903,0 mln zł, MultiBank 14 094,2 mln zł). Od początku roku odnotowano przyrost kredytów o 11 859,9 mln zł (90,3%; mBank 5 504,2 mln zł, MultiBank 6 355,7 mln zł). W IV kwartale wartość bilansowa kredytów wzrosła o 5 932,9 mln zł.

Na koniec grudnia 2008 udział PBD w rynku kredytów wynosił 6,8%.

Wartość wszystkich kredytów udzielonych klientom prowadzącym działalność gospodarczą na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 1 971,3 mln zł (mBank 449,1 mln zł, MultiBank 1 522,2 mln zł), z czego 31,0% to kredyty hipoteczne (mBank 32,4%, MultiBank 30,7%).

Struktura portfela kredytowego:

- mBank: 84,0% kredyty hipoteczne, 4,5% linia kredytowa, 3,6% karty kredytowe, 7,9% pozostałe;
- MultiBank: 86,5% kredyty hipoteczne, 4,5% linia kredytowa, 1,3% karty kredytowe, 7,7% pozostałe.

Wartość bilansowa kredytów hipotecznych na koniec grudnia w PBD wyniosła 21 347,3 mln zł (mBank 9 160,4 mln zł, MultiBank 12 186,9 mln zł), z czego 20 735,3 mln zł to kredyty hipoteczne dla klientów indywidualnych (mBank 9 015,1 mln zł, MultiBank 11 720,2 mln zł). W okresie od stycznia do grudnia 2008 r. zanotowano przyrost bilansowy kredytów hipotecznych o 10 246,2 mln zł (92,3%; mBank 4 619,6 mln zł, MultiBank 5 626,6 mln zł). W IV kwartale wzrost wartości bilansowej kredytów hipotecznych wyniósł 5 398,1 mln zł.

<i>Kredyty hipoteczne dla osób fizycznych</i>	<i>Razem</i>	<i>PLN</i>	<i>FX</i>
<i>Wartość bilansowa (mld zł)</i>	20,75	2,34	18,40
<i>Średnia zapadalność (lata)</i>	23,58	20,73	24,04
<i>Średnia wartość (tys. zł)</i>	254,09	208,55	261,35
<i>Średnie LTV (%)</i>	80,55%	55,11%	84,92%
<i>NPL</i>	0,31%	1,44%	0,16%

Karty

Liczba wydanych kart kredytowych na koniec grudnia wyniosła 391,5 tys. szt. (mBank 259,5 tys. szt., MultiBank 132,0 tys. szt.). Przyrost od początku roku wyniósł 140,8 tys. szt. (56,2%; mBank 97,4 tys. szt., MultiBank 43,4 tys. szt.). W IV kwartale przyrost liczby kart kredytowych wyniósł 49,6 tys. szt.

Liczba wydanych kart debetowych na koniec grudnia wynosiła 1 987,8 tys. szt. (mBank 1 544,6 tys. szt., MultiBank 443,2 tys. szt.). W ciągu dwunastu miesięcy odnotowano przyrost o 533,1 tys. szt. (36,6%; mBank 434,6 tys. szt., MultiBank 98,5 tys. szt.). W IV kwartale liczba wydanych kart debetowych wzrosła o 138,9 tys. szt.

Według danych dostępnych na koniec 2008 roku udział PBD w rynku kart kredytowych pod względem kredytów udzielonych na kartach kredytowych wyniósł 4,5%.

Rozwój sieci dystrybucji

mBank

Sieć dystrybucyjna mBanku liczy 161 lokalizacje (68 mKiosków, 16 Centrów Finansowych i 77 mKiosków partnerskich).

MultiBank

Obecnie sieć dystrybucji MultiBanku liczy 131 placówki (79 Centrów Usług Finansowych - CUF, 52 Placówek Partnerskich - PP, w tym: 48 Placówek Przyszłości - CUF i PP łącznie).

mBank w Czechach i na Słowacji

Klienci

Na koniec roku 2008 mBank na Czechach i Słowacji obsługiwał 244,1 tys. klientów (mBank CZ 185,5 tys., mBank SK 58,6 tys.). Od początku roku pozyskano 218,3 tys. nowych klientów (848,5%; mBank CZ 167,9 tys., mBank SK 50,4 tys.).

Rachunki

Według stanu na 31 grudnia 2008 roku prowadzono 389,3 tys. rachunków (mBank CZ 299,0 tys., mBank SK 90,3 tys.). W okresie od 31 grudnia 2007 roku liczba rachunków wzrosła o 352,9 tys. (970%; mBank CZ 274,6 tys., mBank SK 78,3 tys.).

Depozyty

Na koniec 2008 roku stan depozytów w Czechach i na Słowacji wyniósł 796,0 mln EUR (mBank CZ 610,2 mln EUR, mBank SK 185,8 mln EUR). Od początku roku wartość bilansowa depozytów wzrosła o 787,5 mln EUR (9298%; mBank CZ 605,9 mln EUR, mBank SK 181,7 mln EUR).

Kredyty

Wartość bilansowa kredytów na koniec 2008 roku wyniosła 180,9 mln EUR (mBank CZ 108,8 mln EUR, mBank SK 72,1 mln EUR). Utrzymuje się dynamiczny przyrost kredytów z miesiąca na miesiąc (+22,2 mln EUR).

Korporacje i Rynki Finansowe

Wyniki finansowe

Pion biznesu odzwierciedlający efekty współpracy z klientami korporacyjnymi zrealizował w 2008 roku zysk brutto w wysokości 617,4 mln zł (w tym 137,7 mln zł wynikające z transakcji jednorazowej zrealizowanej w I kwartale 2008 roku), co oznacza wzrost o 40,7 mln zł (+7,1%). Udział Pionu Korporacji i Rynków Finansowych w zysku Grupy z uwzględnieniem transakcji jednorazowej wyniósł 61,7%.

W stosunku do poprzedniego roku odnotowano znaczący 20,3% (125,9 mln zł) wzrost dochodu odsetkowego jako skutek wzrostu aktywów o 30,6% (13,3 mld zł) oraz przewyższającego go wzrostu pasywów Pionu w wysokości 40,2% (16,6 mld zł).

Zyskowność Pionu w 2008 roku była wynikiem rosnącego udziału działalności podstawowej, jednorazowej transakcji kapitałowej zrealizowanej w I kwartale roku przy wzroście kosztów ryzyka oraz osłabieniu koniunktury na rynku pieniężnym i kapitałowym. W rezultacie osiągnięty w 2008 zysk brutto był wyższy o około 40,7 mln zł od poziomu z poprzedniego roku. Z uwagi na wyższe koszty ryzyka, negatywną wycenę instrumentów pochodnych oraz sezonowy wzrost kosztów działania przyrost wyniku Pionu w czwartym kwartale wyniósł

zaledwie 11,5 mln zł pomimo rekordowego kwartalnego przyrostu dochodów z działalności odsetkowej i prowizyjnej (wzrost o 9% w stosunku do poprzedniego kwartału).

Spółki Pionu Korporacji i Rynków Finansowych utrzymują swój istotny wkład do wyników Pionu na poziomie ok. 34-35% (bez transakcji jednorazowych). Największy wkład do wyniku utrzymują BRE Bank Hipoteczny S.A., BRE Leasing Sp. z o.o., Dom Inwestycyjny oraz Intermarket Bank AG.

W ramach Pionu Korporacje i Rynki Finansowe wyodrębnione zostały obszary: Klienci Korporacyjni i Instytucje - obejmujący kluczowy obszar współpracy z klientami - oraz obszar działalności związanej z zarządzaniem płynnością i ryzykiem, tzw. Działalność Handlowa i Inwestycyjna.

Klienci Korporacyjni i Instytucje

Wyniki finansowe

Osiągnięty w 2008 roku zysk brutto w wysokości 355,7 mln zł był niższy od wypracowanego w poprzednim roku o 20%, tj. 89,1 mln zł, głównie na skutek wyższych o 85,2 mln zł odpisów na ryzyko oraz niższych dochodów prowizyjnych w spółkach (o 33 mln zł) i niższych dochodów z działalności handlowej w Banku (o 35 mln zł), co było związane z sytuacją kryzysową na rynku finansowym. W 2008 roku zarejestrowano nieznaczny przyrost kosztów funkcjonowania na poziomie 6,7% pomimo dodatkowych kosztów związanych z reorganizacją placówek, co świadczy o wysokiej dyscyplinie i wysokiej produktywności działania.

Sz szczególnie wysoki przyrost w stosunku do roku ubiegłego (o 97,3 mln zł) wykazał wynik z tytułu odsetek, jako skutek znaczącego przyrostu działalności zarówno kredytowej, jak i depozytowej.

Udział zysku brutto obszaru Klienci Korporacyjni i Instytucje utrzymuje się na wysokim poziomie 58% łącznego zysku brutto Pionu Korporacje i Rynki Finansowe - z uwzględnieniem transakcji jednorazowej oraz 74% - bez transakcji jednorazowej, wobec 77% w roku poprzednim, co świadczy o istotnym wpływie dekonjunktury rynkowej na wyniki tego obszaru działania. Jest to szczególnie zauważalne w IV kwartale 2008 roku kiedy segment wykazał stratę na poziomie 29,5 mln zł, do czego przyczyniła się strata na działalności handlowej oraz wyższe od przeciętnych koszty ryzyka kredytowego.

Liczba klientów korporacyjnych

Aktywność Banku w zakresie pozyskiwania nowych klientów przyniosła w 2008 roku pozytywne rezultaty. W okresie dwunastu miesięcy BRE Bank pozyskał 2 433 nowych klientów korporacyjnych, z czego 76% stanowili klienci K3, 19% klienci K2. Łączna liczba klientów na koniec grudnia 2008 roku wynosiła 13 098 podmiotów i była wyższa od liczby klientów na koniec 2007 roku o 813 firm.

Liczba klientów w obszarze bankowości korporacyjnej

	<i>31.12.2007</i>	<i>31.12.2008</i>	<i>Zmiana 2008</i>
<i>K1*</i>	963	968	+5
<i>K2*</i>	3 721	3 896	+175
<i>K3*</i>	7 601	8 234	+633
<i>Razem</i>	12 285	13 098	+813

**K1 - oznacza segment największych korporacji o rocznych obrotach powyżej 1mld zł, K2 - korporacje o rocznych obrotach od 30 mln zł do 1mld zł, K3 - segment MSP, tj. firmy o rocznych obrotach od 3 mln zł do 30 mln zł.*

Depozyty klientów korporacyjnych

Wartość zgromadzonych w BRE Banku depozytów klientów korporacyjnych (w tym przedsiębiorstw) na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 15,9 mld zł i była niższa od poziomu z końca 2007 roku o 19%.

Wartość depozytów przedsiębiorstw na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 13,65 mld zł i była wyższa od poziomu z końca 2007 roku o 2,8%. Rynek depozytów przedsiębiorstw wzrósł w tym samym okresie o 4,9%. Udział depozytów przedsiębiorstw w BRE Banku w wartości depozytów sektora przedsiębiorstw na koniec grudnia wyniósł 9,1%, wobec 9,3% w grudniu 2007 roku oraz wobec 10,9% na koniec listopada 2008 roku. Istotny spadek depozytów w ostatnich dniach roku wynikał z agresywnego kwotowania depozytów dla największych przedsiębiorstw (korporacji) przez inne banki, w czym BRE Bank nie zdecydował się uczestniczyć.

Kredyty klientów korporacyjnych

Wartość udzielonych klientom korporacyjnym (w tym przedsiębiorstwom) kredytów w BRE Banku na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 15,7 mld zł i była wyższa od poziomu z końca 2007 roku o 23,5%.

Wartość kredytów dla przedsiębiorstw wyniosła na koniec grudnia 14,6 mld zł i była wyższa od poziomu z końca 2007 roku o 27,2%. Rynek kredytów dla przedsiębiorstw w tym samym okresie wzrósł o 29,3%. Udział akcji kredytowej BRE Banku kierowanej do przedsiębiorstw w akcji kredytowej całego sektora na koniec grudnia 2008 roku wyniósł 6,4%, w porównaniu do 6,5% na koniec 2007 roku.

Strategiczne linie produktowe

Cash management

Stale rozbudowywana oferta w zakresie cash management, wspierająca długotrwałe relacje z klientami, pozwala na zwiększenie zakresu transakcji objętych identyfikacją splotu należności oraz liczby klientów korzystających z zaawansowanych produktów w zakresie zarządzania środkami. W 2008 roku liczba transakcji *Polecenia Zapłaty* wyniosła 2 419 tys. i była o 35% wyższa od liczby transakcji zrealizowanych w roku 2007. Dynamicznie przyrastała liczba transakcji *Identyfikacji Płatności Handlowych*. Od stycznia do grudnia 2008 roku liczba zrealizowanych transakcji wyniosła ponad 6,5 mln i była wyższa o 51% od liczby transakcji zrealizowanych w roku 2007. W 2008 roku o 32% wzrosła liczba klientów korzystających z najbardziej wyrafinowanych rozwiązań w zakresie konsolidacji środków na rachunkach bankowych, na koniec grudnia 2008 roku 416 klientów korzystało oferty *Cash pooling* i *Shared balanced*.

Produkty bankowe z udziałem środków UE

W 2008 roku sprzedaż produktów związanych z wykorzystaniem środków UE w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku wzrosła o 31%.

Instrumenty finansowe

W 2008 roku wynik zrealizowany na sprzedaży instrumentów finansowych klientom korporacyjnym wyniósł niemal 207 mln zł i był wyższy od osiągniętego przed rokiem o 29,9%.

Rozwój sieci korporacyjnej

Na koniec 2008 roku BRE Bank posiadał 24 Oddziały Korporacyjne oraz 21 Biur Korporacyjnych, co w pełni odpowiada założeniom dotyczącym rozwoju sieci w 2008 roku. Lokalizacja Biur jest komplementarna do istniejącej sieci Oddziałów, co sprzyja zwiększaniu cross sellingu produktów i usług. Utworzenie Biur Korporacyjnych pozytywnie wpłynęło również na akwizycję nowych klientów oraz istotny wzrost klientów wspólnych ze spółkami Grupy BRE Banku. Rok 2009 będzie pierwszym rokiem funkcjonowania po osiągnięciu pełnej sprawności organizacyjnej.

Rozwój oferty

W 2008 roku znacznie rozbudowano ofertę produktową, do najważniejszych wdrożeń można zaliczyć:

- iBRE Invoice. Net – system łączący funkcję elektronicznego wystawiania i prezentowania faktur z możliwością ich akceptacji i zapłaty przez dłużnika,
- iBRE Connect – unikatowe na rynku rozwiązanie umożliwiające zwiększenie efektywności zarządzania finansami firm - współpraca z systemem finansowo – księgowym SAP oraz SYMFONIA FORTE. Na 2009 rok planowane jest rozszerzenie funkcjonalności dla użytkowników kolejnego systemu finansowo księgowego SYMFONIA PREMIUM,
- Automatyczne kwotowanie lokat – zrealizowane rozwiązanie umożliwia automatyczne kwotowanie lokat dla klientów w oparciu o standardowe oprocentowanie lub oprocentowanie spersonalizowane uzależnione od potencjału danego klienta, terminu lokaty, waluty i kwoty transakcji. Rozwój produktu pozwoli na zwiększenie bazy depozytowej oraz ograniczenie ryzyka operacyjnego Banku,
- Polecenie przelewu SEPA – nowoczesny instrument płatniczy, regulowany przez zasady Systemu Polecenia Przelewu SEPA i przeznaczony do dokonywania przelewów w EURO w ramach Single Euro Payments Area,
- Rozszerzono funkcjonalność modułu TRADE FINANCE w ramach iBRE o gwarancję własną. Modyfikacja umożliwia składanie zleceń udzielenia gwarancji, zmiany kwoty lub daty ważności czynnych gwarancji oraz składanie innych dyspozycji dotyczących czynnych gwarancji.

BRE Leasing

Wartość umów leasingu zawartych przez BRE Leasing w IV kwartale 2008 roku wyniosła 932 mln zł (65,5% wzrost w porównaniu do IV kwartału 2007 i 46,5% wzrost w porównaniu do III kwartału 2008). Duża wartość umów zawartych w IV kwartale 2008 roku jest konsekwencją tego, że część klientów wstrzymała inwestycje w III kwartale i przesunęła zakupy na IV kwartał. Łączna wartość umów leasingu w bieżącym roku zawartych przez spółkę wyniosła 3 398 mln zł, co stanowi 23,0% wzrost w stosunku 2007 roku. BRE Leasing w 2008 roku wypracował łącznie 34,1 mln zł zysku brutto (-31,7% w porównaniu do 2007 roku). Spółka osiągnęła w 2008 roku niższy wynik niż w 2007 roku pomimo wzrostu sprzedaży, ze względu na konieczność utworzenia odpisów aktualizujących należności spowodowaną ogólną sytuacją makroekonomiczną.

Faktoring – Grupa Intermarket

W 2008 roku spółki Grupy Intermarket zrealizowały obroty o łącznej wartości 6,0 mld EUR, co oznacza wzrost rok do roku o 8,2%. Zysk brutto spółek Grupy Intermarket konsolidowanych z BRE Bankiem zmniejszył się w stosunku do ubiegłego roku o 5,4% i wyniósł 49,2 mln zł, głównie za sprawą wyższych odpisów na należności. Jednocześnie Polfactor (spółka operująca w Polsce) odnotował łączny poziom obrotów w wysokości 3,5 mld zł (+3,0 r/r). Zysk brutto tej spółki po czterech kwartałach wyniósł 12,5 mln zł (-1,0% r/r).

Dom Inwestycyjny BRE Banku (DI BRE)

Dom Inwestycyjny BRE Banku uzyskał w 2008 roku ponad 25,9 mln zł zysku brutto, co odpowiada ROE na poziomie 73%. DI BRE Banku pozostał liderem na rynku opcji z udziałem przekraczającym 28,5%. Spółka w rankingu najaktywniejszych podmiotów maklerskich na rynku kontraktów terminowych w 2008 roku zajęła trzecią pozycję z udziałem 11,8%. DI BRE Banku utrzymuje wysoki udział w operacjach na rynku akcji. W 2008 roku za pośrednictwem DI BRE zrealizowano operacje o wartości 5,4% wszystkich transakcji zawartych na rynku akcji.

Zmniejszenie udziału w obrotach na rynku akcji jest efektem istotnego spadku aktywności klientów detalicznych oraz dynamicznego wzrostu aktywności zdalnych członków Giełdy Papierów Wartościowych (udział zdalnych członków wyniósł 9% w 2008 roku). DI BRE na rynku wtórnym akcji nie prowadzi działalności na własny rachunek (dealing). Pomimo wspomnianych negatywnych tendencji rynkowych, udział transakcji, zawieranych na rzecz kluczowych dla stabilnego biznesu brokerskiego klientów instytucjonalnych, w ogólnych obrotach GPW wykazuje tendencję rosnącą.

Wysokie niekorzystne warunki rynkowe nie przeszkodziły DI BRE w przeprowadzeniu od początku roku trzech, zakończonych pełnym sukcesem, ofert na rynku pierwotnym (Optopol SA: 66 mln zł, Unibep SA: 71 mln zł, Komputronik SA: 24,6 mln zł) o łącznej wartości blisko 162 mln zł.

BRE Corporate Finance (BRE CF)

W IV kwartale 2008 nastąpiło dalsze pogorszenie się sytuacji na rynkach finansowych co w konsekwencji znalazło odzwierciedlenie w wynikach działalności BRE Corporate Finance S.A. W przypadku 6 projektów M&A, w tym 3 pozyskanych latem 2007, 3 projekty zostały anulowane, 2 zawieszono, a 1 przesunięty do realizacji w 2009 roku. W IV kwartale br. nie udało się też zrealizować żadnej transakcji na rynku publicznym – były one anulowane lub zostały odłożone na przyszłe lata, gdy wystarczająco poprawi się i ustabilizuje sytuacja na rynkach finansowych.

Mimo tak niesprzyjających warunków w IV kwartale 2008 r. spółka BRE Corporate Finance SA zawarła kilka nowych kontraktów związanych z doradztwem w procesie sprzedaży akcji/udziałów i/lub poszukiwaniem inwestora finansowego, jeden kontrakt dotyczący doradztwa w procesie nabycia celu inwestycyjnego.

Pod koniec grudnia 2008, w wyniku postępowania przetargowego prowadzonego przez Polski Holding Farmaceutyczny (PHF), BRE CF została wybrana na doradcę PHF w procesie prywatyzacji Warszawskich Zakładów Farmaceutycznych Polfa. Rozpoczęcie prac nastąpi w styczniu 2009 roku.

Ponadto, w omawianym okresie kontynuowane były prace związane z przygotowaniem prospektu emisyjnego LW Bogdanka SA do realizacji pierwszej oferty publicznej spółki. Zgodnie z planami Ministerstwa Skarbu Państwa debiut spółki na GPW może nastąpić pod koniec I kw. 2009.

BRE Bank Hipoteczny (BBH)

Całkowity portfel kredytowy BRE Banku Hipotecznego na koniec 2008 roku wyniósł 5,06 mld zł i był o 21,8% większy niż przed rokiem. Suma bilansowa wzrosła o 37,7% w stosunku rocznym, do wartości 4,7 mld zł, natomiast zysk brutto wyniósł 53,1 mln zł (w porównaniu z 42,4 mln zł na koniec 2007 r.). Współczynnik ROE ukształtował się na poziomie 19,7% w porównaniu z 18,1% w tym samym okresie roku ubiegłego. Współczynnik C/I zmniejszył się z 44,8% w 2007 roku do 40,5% w 2008 roku.

W 2008 roku BBH wyemitował listy zastawne na rekordową kwotę 900 mln zł, w tym hipoteczne listy zastawne wartości 800 mln zł i publiczne listy zastawne wartości 100 mln zł.

W 2008 roku BBH odczuł w swojej działalności pierwsze skutki kryzysu na międzynarodowym rynku finansowym – spadek popytu na listy zastawne, wzrost kosztów refinansowania działalności, większą zależność od zewnętrznych źródeł finansowania – BRE Banku i Commerzbanku, trudności w pozyskaniu środków na rynku międzybankowym a także wzrost ryzyka kredytowego.

W związku z trudną sytuacją rynkową i ograniczonym dostępem do źródeł refinansowania Bank wstrzymał w IV kwartale 2008 udzielanie nowych kredytów.

Pomimo trudniejszych warunków działania i otoczenia rynkowego, Bank sprostał postawionym celom biznesowym i odnotował na koniec 2008 roku planowane wyniki.

Działalność Handlowa i Inwestycyjna

Wyniki finansowe

Zysk brutto wypracowany przez ten obszar działania w 2008 roku wyniósł 261,7 mln zł - z czego 137,7 mln zł dotyczyło transakcji jednorazowej sprzedaży Vectry SA - wobec 131,9 mln zł zrealizowanych w poprzednim roku.

W strukturze wyników w 2008 roku dominują szczególnie wysokie dochody na lokacyjnych papierach wartościowych z adekwatną zmianą udziału pozostałych kategorii dochodów, tj. wyniku z działalności handlowej oraz odsetek.

Na zysk brutto Pionu składa się w głównej mierze wynik Banku, natomiast spółki zależne mają znikomy wpływ na generowane dochody.

W IV kwartale 2008 roku zrealizowano wyższe niż w poprzednich kwartałach roku dochody odsetkowe przy niższym wyniku z pozycji wymiany. Jednocześnie podobnie do poprzedniego kwartału zarejestrowano stratę na poziomie ok. 19 mln zł na pozostałej działalności handlowej na skutek wspomnianego wyżej pogorszenia koniunktury rynkowej. Zrealizowany poziom zysku brutto w IV kwartale był jednak wyższy niż w poprzednim kwartale o ok. 7 mln zł i wyniósł ok. 41 mln zł.

Pozycja rynkowa

BRE Bank zajmuje pierwszą pozycję na rynku średnioterminowych bankowych papierów dłużnych z 28% udziałem w rynku oraz drugą pozycję na rynku średnioterminowych obligacji przedsiębiorstw i czwartą pozycję na rynku krótkoterminowych papierów dłużnych z udziałami w rynku odpowiednio 19% i 12% (dane na koniec grudnia 2008 roku).

Bank utrzymuje wysoką aktywność na rynkach finansowych z udziałem w rynku instrumentów pochodnych na stopę procentową na poziomie około 23%, a w zakresie obrotu obligacjami i bonami skarbowymi około 14%. Udział w transakcjach walutowych FX (spot i forward) wyniósł 6,2%, natomiast w opcjach na indeks WIG20 około 15% (dane na koniec listopada 2008 roku).

Skarb

Departament Skarbu zarządza aktywami i pasywami oraz portfelem rezerw płynnościowych Banku, a także prowadzi operacje na rynku pieniężnym. W skład rezerw płynnościowych wchodzi bony skarbowe oraz obligacje Skarbu Państwa o kuponie zmiennym i stałym.

Średnia wielkość portfela rezerw płynnościowych Banku w IV kwartale 2008 roku wyniosła ponad 6 mld zł.

Portfel inwestycji własnych

Na koniec IV kwartału 2008 roku wartość portfela w zarządzaniu DFI wynosiła 251 mln zł w cenie nabycia. W stosunku do końca 2007 roku, wartość portfela w cenie nabycia spadła o 183 mln zł, co związane jest ze sprzedażą pakietu akcji Vectra SA (125 mln zł), wykupem instrumentów typu mezzanine finance (80 mln zł), objęciem nowych instrumentów typu mezzanine finance (19 mln zł) oraz zarejestrowaniem podwyższenia kapitału zakładowego spółki Garbary Sp. z o.o. (3 mln zł). Wynik na sprzedaży akcji Vectra, uwzględniający koszty dodatkowe, wyniósł brutto i netto 137,7 mln zł. W stosunku do końca III kwartału bieżącego roku wartość portfela w cenie nabycia spadła o 51 mln zł.

Zarządzanie aktywami

Wyniki finansowe

W prezentacji skonsolidowanego rachunku zysków i strat działalność ta została wyodrębniona na poziomie zysku brutto jako działalność zaniechana, obejmująca w 2008 roku głównie efekt połączenia spółki PTE Skarbiec-Emerytura z Aegon PTE oraz sprzedaży połączonego PTE.

Natomiast w 2007 roku wynik na tej działalności obejmował głównie wynik ze sprzedaży spółki SAMH.

Jako sprawozdanie wyników segmentów, w obu okresach działalność ta wykazana jest z uwzględnieniem rozliczeń wewnętrznych w Grupie w poszczególnych kategoriach rachunku zysków i strat.

Zgodnie z układem sprawozdawczości wewnętrznej działalność ta wykazała w 2008 roku wynik na poziomie 109,8 mln zł, tj. powyżej osiągniętego w roku poprzednim (91,3 mln zł).

Jakość portfela kredytowego

Jednym z głównych kryteriów oceny jakości portfela ryzyka kredytowego jest jego struktura i wycena oparta na zapisach zawartych w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR) nr 39 i 37, czyli udział w portfelu ekspozycji z rozpoznanymi przesłankami utraty wartości oraz poziom odpisów aktualizujących na te ekspozycje.

Wskaźnik default dla całego portfela ryzyka ocenianego zgodnie z MSR 39 i MSR 37 wyniósł 1,6% na koniec IV kwartału 2008 roku, wobec 1,4% na koniec III kwartału 2008 roku i 1,5% na koniec 2007 roku.

Wskaźnik default wyłącznie dla portfela ryzyka kredytowego dla należności bilansowych (należności kredytowe bez odsetek) na koniec IV kwartału 2008 roku wyniósł 2,1% (wzrost z 1,9% na koniec III kwartału 2007 roku i utrzymanie poziomu 2,1% z końca 2007 roku).

Głównymi przyczynami stabilnej jakości portfela ryzyka kredytowego w IV kwartale bieżącego roku był znaczący wzrost portfela kredytowego, przede wszystkim w działalności detalicznej Banku.

W IV kwartale 2008 roku zaobserwowano znaczący wzrost jego wartości nominalnej (z 733 mln zł w III kwartale do 992 mln zł na koniec bieżącego roku), co było spowodowane pogorszeniem się sytuacji-ekonomiczno finansowej klientów i zaklasyfikowaniem ich do portfela „default”.

W IV kwartale 2008 roku wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi i rezerwami ekspozycji kredytowych sklasyfikowanych jako default spadł do 57,4%, w porównaniu z 68,1% na koniec III kwartału 2008 roku i z 73,3% na koniec 2007 roku dla całego portfela ryzyka kredytowego. Wskaźnik ten dla części bilansowej przedmiotowego portfela również spadł z 75,9% (koniec 2007 roku) i 71,6% (III kwartał 2008 roku) do 62,0%. Główną przyczyną spadku pokrycia są pozytywne szacunki odzysków dla nowych ekspozycji sklasyfikowanych jako default.

W związku ze znacznym wzrostem portfela ryzyka kredytowego oraz pogorszeniem jego jakości, odpis na przyszłe straty (rezerwa IBNR) dla portfela non-default wzrósł, wynosząc 211 mln zł na koniec 2008 roku, w porównaniu z 182 mln zł na koniec III kwartału 2008 roku i z 152 mln zł na koniec 2007 roku.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
zł)

(w tys.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Nota	IV kwartał (rok bieżący) okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	IV kwartał (rok bieżący) okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał (rok poprzedni) okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	IV kwartał (rok poprzedni) okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Działalność kontynuowana				
Przychody z tytułu odsetek	1 084 830	3 637 222	686 264	2 355 279
Koszty odsetek	(700 409)	(2 244 770)	(395 181)	(1 327 496)
Wynik z tytułu odsetek	5 384 421	1 392 452	291 083	1 027 783
Przychody z tytułu opłat i prowizji	216 409	844 463	207 533	785 237
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(87 709)	(292 997)	(71 747)	(220 959)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	6 128 700	551 466	135 786	564 278
Przychody z tytułu dywidend	7 5 686	9 429	90	2 327
Wynik na działalności handlowej	8 61 907	483 855	108 388	486 468
Wynik na pozostajej działalności handlowej	8 81 463	517 314	111 385	434 956
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	9 (19 556)	(33 459)	(2 997)	51 512
Pozostałe przychody operacyjne	10 48 281	266 505	137 284	249 661
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	11 (130 468)	(269 144)	(36 152)	(76 810)
Ogólne koszty administracyjne	12 (414 180)	(1 346 601)	(329 198)	(1 103 319)
Amortyzacja	(58 224)	(203 475)	(41 431)	(176 325)
Pozostałe koszty operacyjne	13 (33 122)	(153 106)	(66 852)	(132 342)
Wynik działalności operacyjnej	(9 148)	867 146	198 920	845 555
Zysk brutto z działalności kontynuowanej	(9 148)	867 146	198 920	845 555
Podatek dochodowy	(7 450)	(108 435)	(47 052)	(184 578)
Zysk netto z działalności kontynuowanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych	(16 598)	758 711	151 868	660 977
Działalność zaniechana				
Zysk brutto z działalności zaniechanej	54 061	132 969	5 792	108 990
Podatek dochodowy	-	(2 336)	(1 117)	(22 350)
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych	54 061	130 633	4 675	86 640
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych, w tym:	37 463	889 344	156 543	747 617
Zysk udziałowców mniejszościowych	2 273	31 885	14 565	37 523
Zysk netto	35 190	857 459	141 978	710 094
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy spółki	726 826	29 680 542	623 454	29 578 675
Srednia ważona liczba akcji zwykłych	14	24,49	21,08	
Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	14	29 701 246	29 608 139	
Srednia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	14			
Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	14	24,47	21,06	

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
zł)

(w tys.

Skonsolidowany bilans

	Nota	31.12.2008	31.12.2007
AKTYWA			
Kasa, operacje z bankiem centralnym		2 512 333	2 003 535
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym		9 238	23 259
Należności od banków		6 104 092	2 089 936
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	15	4 624 621	4 257 982
Pochodne instrumenty finansowe		5 632 872	2 272 638
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	16	52 143 198	33 682 665
Lokacyjne papiery wartościowe	17	5 502 312	6 386 574
- dostępne do sprzedaży		5 502 312	6 386 574
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	19	-	336 078
Aktywa zastawione	15, 17	3 445 281	2 812 277
Inwestycje w jednostki stowarzyszone		16 953	4 823
Wartości niematerialne		438 130	404 967
Rzeczowe aktywa trwałe		814 469	670 213
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		327 536	116 290
Inne aktywa		1 034 544	880 663
Aktywa razem		82 605 579	55 941 900
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banku centralnego		1 302 469	-
Zobowiązania wobec innych banków		27 488 807	12 245 867
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu		6 174 491	2 164 214
Zobowiązania wobec klientów	18	37 750 248	32 401 863
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		1 790 745	2 928 414
Zobowiązania podporządkowane		2 669 453	1 661 785
Pozostałe zobowiązania		996 706	879 975
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		218 536	134 234
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		81	455
Rezerwy		166 006	71 227
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	19	-	12 543
Zobowiązania razem		78 557 542	52 500 577
Kapitały			
Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy spółki		3 894 453	3 324 511
Kapitał podstawowy:		1 521 683	1 517 432
- Zarejestrowany kapitał akcyjny		118 764	118 643
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		1 402 919	1 398 789
Kapitał z aktualizacji wyceny		(214 367)	74 204
Zyski zatrzymane		2 587 137	1 732 875
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		1 729 678	1 022 781
- Wynik roku bieżącego		857 459	710 094
Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych		153 584	116 812
Kapitały razem		4 048 037	3 441 323
Kapitały i zobowiązania razem		82 605 579	55 941 900
Współczynnik wypłacalności		10,03	10,16
Wartość księgową		3 894 453	3 324 511
Liczba akcji		29 690 882	29 660 668
Wartość księgową na jedną akcję (w zł)		131,17	112,08
Rozwodniona liczba akcji		29 711 586	29 690 132
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł)		131,08	111,97

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku

(w tys. zł)

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku

	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	74 204	322 262	22 288	559 110	829 215	-	116 812	3 441 323
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiana zakresu konsolidacji	-	-	-	-	-	-	(6 789)	-	-	(6 789)
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	74 204	322 262	22 288	559 110	822 426	-	116 812	3 434 534
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	-	-	(291 907)	-	-	-	-	-	-	(291 907)
Różnice kursowe	-	-	3 336	-	-	-	-	-	10 129	13 465
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat	-	-	(288 571)	-	-	-	-	-	10 129	(278 442)
Wynik finansowy netto	-	-	-	-	-	-	-	857 459	31 885	889 344
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym	-	-	(288 571)	-	-	-	-	857 459	42 014	610 902
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	-	-	-	(12 419)	-	(12 419)
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego	-	-	-	-	-	54 200	(54 200)	-	-	-
Transfer na kapitał rezerwowy	-	-	-	-	10 440	-	(10 440)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	-	653 929	-	-	(653 929)	-	-	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego	-	-	-	(2 731)	-	-	2 731	-	-	-
Emisja akcji	121	2 784	-	-	-	-	-	-	-	2 905
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-	-	(7 175)	-	7 175	-
Program opcji pracowniczych	-	1 346	-	-	10 767	-	-	-	-	12 113
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	-	12 113	-	-	-	-	12 113
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	1 346	-	-	(1 346)	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 r.	118 764	1 402 919	(214 367)	973 460	43 495	613 310	99 413	857 459	153 584	4 048 037

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku

	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2007 r.	118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	440 360	-	91 433	2 622 199
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2007 r.	118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	440 360	-	91 433	2 622 199
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	-	-	75 352	-	-	-	-	-	-	75 352
Różnice kursowe	-	-	(6 258)	-	-	-	-	-	(3 366)	(9 624)
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat	-	-	69 094	-	-	-	-	-	(3 366)	65 728
Wynik finansowy netto	-	-	-	-	-	-	-	710 094	37 523	747 617
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym	-	-	69 094	-	-	-	-	710 094	34 157	813 345
Dywidendy wypłacone	-	-	-	-	-	-	-	(6 360)	-	(6 360)
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego	-	-	-	-	-	1 110	-	-	-	1 110
Transfer na kapitał rezerwowy	-	-	-	-	7 318	-	(8 428)	-	-	(1 110)
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	-	312 811	-	-	(312 811)	-	-	-
Emisja akcji	579	13 330	-	-	-	-	-	-	-	13 909
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy	-	-	-	-	-	-	-	(2 418)	-	(2 418)
Program opcji pracowniczych	-	6 577	-	-	(5 929)	-	-	-	-	648
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	-	648	-	-	-	-	648
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	6 577	-	-	(6 577)	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2007 r.	118 643	1 398 789	74 204	322 262	22 288	559 110	119 121	710 094	116 812	3 441 323

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	(7 909 636)	(5 457 563)
Korekty:		
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	(187 586)	(118 959)
Amortyzacja	203 720	176 772
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	643 004	(180 467)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej	(259 836)	(89 663)
Utrata wartości aktywów finansowych	-	63
Dywidendy otrzymane	(9 472)	(2 329)
Odsetki zapłacone	1 674 979	1 160 263
Zmiana stanu należności od banków	(276 635)	(272 260)
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	(4 026 502)	337 641
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	(3 360 234)	(859 573)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	(18 460 533)	(10 637 971)
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych	439 566	(3 343 616)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	(239 868)	(258 404)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	6 801 643	(212 475)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań przeznaczonych do obrotu	4 010 277	910 314
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	4 250 428	6 992 020
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(316 487)	(119 713)
Zmiana stanu rezerw	85 731	2 943
Zmiana stanu innych zobowiązań	118 054	103 306
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(7 909 636)	(5 457 563)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływ z działalności inwestycyjnej	774 088	182 834
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	485 013	-
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu zbytych środków pieniężnych	-	154 705
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	13 748	5 562
Inne wpływy inwestycyjne	275 327	22 567
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	378 252	319 527
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu nabytych środków pieniężnych	-	26 453
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	378 252	285 458
Inne wydatki inwestycyjne	-	7 616
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	395 836	(136 693)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływ z działalności finansowej	19 583 246	8 702 631
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	14 452 081	6 153 223
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od innych podmiotów	-	250
Emisja dłużnych papierów wartościowych	4 381 408	1 305 066
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	746 852	1 230 184
Z tytułu emisji akcji zwykłych	2 905	13 908
Wydatki z tytułu działalności finansowej	11 043 389	4 673 939
Splaty kredytów i pożyczek od banków	4 876 718	1 652 481
Splaty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów	148 734	18 849
Wykup dłużnych papierów wartościowych	5 202 590	1 646 498
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	359 500	969 100
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	723	-
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	12 266	10 088
Inne wydatki finansowe	442 858	376 923
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	8 539 857	4 028 692
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	1 026 057	(1 565 564)
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	154 367	(920)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	7 516 362	9 082 846
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	8 696 786	7 516 362

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
zł)

(w tys.

Jednostkowe dane finansowe BRE Banku SA

Rachunek zysków i strat

	IV kwartał (rok bieżący) okres od 01.10.2008 do 31.12.2008	IV kwartały (rok bieżący) okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	IV kwartał (rok poprzedni) okres od 01.10.2007 do 31.12.2007	IV kwartały (rok poprzedni) okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przychody z tytułu odsetek	884 584	2 940 153	543 246	1 860 514
Koszty odsetek	(570 171)	(1 812 886)	(317 844)	(1 073 212)
Wynik z tytułu odsetek	314 413	1 127 267	225 402	787 302
Przychody z tytułu opłat i prowizji	176 680	704 842	151 455	566 875
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(84 209)	(280 876)	(58 559)	(182 770)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	92 471	423 966	92 896	384 105
Przychody z tytułu dywidend	5 686	68 681	90	37 726
Wynik na działalności handlowej, w tym:	49 054	447 478	105 547	472 361
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>	<i>67 331</i>	<i>482 361</i>	<i>109 450</i>	<i>427 530</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>	<i>(18 277)</i>	<i>(34 883)</i>	<i>(3 903)</i>	<i>44 831</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	1 023	265 457	(500)	132 038
Pozostałe przychody operacyjne	16 005	43 742	26 758	59 266
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(99 303)	(218 747)	(28 776)	(58 222)
Ogólne koszty administracyjne	(339 546)	(1 070 917)	(265 061)	(867 905)
Amortyzacja	(45 917)	(159 798)	(31 414)	(138 952)
Pozostałe koszty operacyjne	(11 755)	(25 642)	(8 222)	(19 291)
Wynik działalności operacyjnej	(17 869)	901 487	116 720	788 428
Zysk brutto	(17 869)	901 487	116 720	788 428
Podatek dochodowy	7 248	(71 956)	(29 141)	(151 197)
Zysk netto	(10 621)	829 531	87 579	637 231
Zysk netto		829 531		637 231
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 680 542		29 578 675
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		27,95		21,54
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		29 701 246		29 608 139
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		27,93		21,52

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
zł)

(w tys.

Bilans

	na dzień	31.12.2008	31.12.2007
AKTYWA			
Kasa, operacje z bankiem centralnym		2 491 851	1 998 380
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym		9 238	23 259
Należności od banków		6 065 581	2 166 310
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		4 969 212	4 575 320
Pochodne instrumenty finansowe		5 612 313	2 263 845
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		42 257 165	26 378 887
Lokacyjne papiery wartościowe		5 498 171	6 226 318
- dostępne do sprzedaży		5 498 171	6 226 318
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		-	335 819
Aktywa zastawione		3 443 989	2 812 277
Inwestycje w jednostki zależne		457 305	449 098
Wartości niematerialne		406 360	379 504
Rzeczowe aktywa trwałe		601 649	532 175
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		156 747	2 824
Inne aktywa		385 811	224 721
Aktywa razem		72 355 392	48 368 737
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec banku centralnego		1 302 469	-
Zobowiązania wobec innych banków		20 142 760	7 931 827
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu		6 211 316	2 181 420
Zobowiązania wobec klientów		37 438 494	32 734 316
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		7 829	36 810
Zobowiązania podporządkowane		2 669 453	1 661 785
Pozostałe zobowiązania		654 676	552 894
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		214 145	120 659
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		81	62
Rezerwy		90 022	68 831
Zobowiązania razem		68 731 245	45 288 604
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy:		1 521 683	1 517 432
- Zarejestrowany kapitał akcyjny		118 764	118 643
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		1 402 919	1 398 789
Kapitał z aktualizacji wyceny		(221 303)	79 231
Zyski zatrzymane		2 323 767	1 483 470
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		1 494 236	846 239
- Wynik roku bieżącego		829 531	637 231
Kapitały razem		3 624 147	3 080 133
Kapitały i zobowiązania razem		72 355 392	48 368 737
Współczynnik wypłacalności		10,03	10,65
Wartość księgowa		3 624 147	3 080 133
Liczba akcji		29 690 882	29 660 668
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		122,06	103,85
Rozwodniona liczba akcji		29 711 586	29 690 132
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		121,98	103,74

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku

(w tys. zł)

Zestawienie zmian w kapitale

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku

	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	
Stan na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	79 231	286 893	1 346	558 000	637 231	-	3 080 133
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2008 r.	118 643	1 398 789	79 231	286 893	1 346	558 000	637 231	-	3 080 133
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	-	-	(292 476)	-	-	-	-	-	(292 476)
Różnice kursowe	-	-	(8 058)	-	-	-	-	-	(8 058)
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat	-	-	(300 534)	-	-	-	-	-	(300 534)
Wynik finansowy netto	-	-	-	-	-	-	-	829 531	829 531
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym	-	-	(300 534)	-	-	-	-	829 531	528 997
Transfer na fundusz ryzyka ogólnego	-	-	-	-	-	50 000	(50 000)	-	-
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	-	587 231	-	-	(587 231)	-	-
Emisja akcji	121	2 784	-	-	-	-	-	-	2 905
Pozostałe zmiany	-	-	-	(1)	-	-	-	-	(1)
Program opcji pracowniczych	-	1 346	-	-	10 767	-	-	-	12 113
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	-	12 113	-	-	-	12 113
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	1 346	-	-	(1 346)	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2008 r.	118 764	1 402 919	(221 303)	874 123	12 113	608 000	-	829 531	3 624 147

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku

	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Razem
	Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	
Stan na 1 stycznia 2007 r.	118 064	1 378 882	3 959	12 388	7 275	558 000	274 505	-	2 353 073
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał 1 stycznia 2007 r.	118 064	1 378 882	3 959	12 388	7 275	558 000	274 505	-	2 353 073
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	-	-	78 166	-	-	-	-	-	78 166
Różnice kursowe	-	-	(2 894)	-	-	-	-	-	(2 894)
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat	-	-	75 272	-	-	-	-	-	75 272
Wynik finansowy netto	-	-	-	-	-	-	-	637 231	637 231
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym	-	-	75 272	-	-	-	-	637 231	712 503
Transfer na kapitał zapasowy	-	-	-	274 505	-	-	(274 505)	-	-
Emisja akcji	579	13 330	-	-	-	-	-	-	13 909
Program opcji pracowniczych	-	6 577	-	-	(5 929)	-	-	-	648
- wartość usług świadczonych przez pracowników	-	-	-	-	648	-	-	-	648
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych	-	6 577	-	-	(6 577)	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2007 r.	118 643	1 398 789	79 231	286 893	1 346	558 000	-	637 231	3 080 133

Rachunek przepływów pieniężnych

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(6 892 496)	(4 502 515)
Zysk przed opodatkowaniem	901 487	788 428
Korekty:	(7 793 983)	(5 290 943)
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	(118 475)	(20 624)
Amortyzacja	159 798	138 951
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	642 363	(187 385)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej	(271 122)	(93 263)
Utrata wartości aktywów finansowych	11 020	63
Dywidendy otrzymane	(68 681)	(37 726)
Odsetki zapłacone	1 665 572	1 057 819
Zmiana stanu należności od banków	(284 959)	(157 750)
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	(4 114 256)	101 482
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	(3 348 468)	(852 815)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	(15 878 278)	(8 689 131)
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych	261 017	(3 243 823)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	(160 772)	(10 482)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	6 030 738	(239 403)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań przeznaczonych do obrotu	4 029 896	913 595
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 522 914	5 967 770
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	219	595
Zmiana stanu rezerw	21 191	1 457
Zmiana stanu innych zobowiązań	106 300	59 727
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(6 892 496)	(4 502 515)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	577 299	(12 887)
Wpływy z działalności inwestycyjnej	818 121	214 101
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	485 013	-
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	50	173 504
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	342	2 871
Inne wpływy inwestycyjne	332 716	37 726
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	240 822	226 988
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	5	29 153
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	240 817	197 835
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	577 299	(12 887)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	7 165 940	3 073 570
Wpływy z działalności finansowej	11 704 517	4 368 750
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	10 954 760	3 124 658
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od innych podmiotów	-	1 230 184
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	746 852	-
Z tytułu emisji akcji zwykłych	2 905	13 908
Wydatki z tytułu działalności finansowej	4 538 577	1 295 180
Splaty kredytów i pożyczek od banków	3 640 500	124 927
Splaty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów	106 718	18 849
Wykup dłużnych papierów wartościowych	29 200	-
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	359 500	969 100
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	14 380	-
Inne wydatki finansowe	388 279	182 304
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	7 165 940	3 073 570
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	850 743	(1 441 832)
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	154 367	(1 023)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	7 508 153	8 951 008
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	8 513 263	7 508 153

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje o Grupie BRE Banku SA

Grupę Kapitałową BRE Banku SA („Grupę”) stanowią podmioty, nad którymi BRE Bank SA („Bank”) sprawuje kontrolę i mające dla Banku charakter:

- strategiczny – akcje i udziały w spółkach wspierających poszczególne pionery biznesowe BRE Banku SA (pion korporacji i rynków finansowych, bankowości detalicznej, zarządzania aktywami) o horyzoncie inwestowania nie krótszym niż 3 lata. Utworzenie lub nabycie tych spółek miało na celu rozszerzenie oferty dla klientów Banku;
- inny – akcje i udziały spółek nabyte za wierzytelności, powstałe w wyniku ugód i układów z dłużnikami, mające na celu odzyskanie części lub całości należności kredytowych oraz spółek postawionych w stan likwidacji lub upadłości.

Jednostką dominującą Grupy jest BRE Bank SA będący spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce, wchodzącą w skład Grupy Commerzbank AG.

Siedziba centrali Banku mieści się w Warszawie przy ul. Senatorskiej 18.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Grupa Kapitałowa BRE Banku SA objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym składała się z następujących spółek:

BRE Bank SA; podmiot dominujący

Bank Rozwoju Eksportu SA powołany został uchwałą nr 99 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1986 roku. Bank został zarejestrowany na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 23 grudnia 1986 roku w Rejestrze Handlowym pod numerem RHB 14036. IX Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 4 marca 1999 roku podjęło uchwałę o zmianie nazwy banku na BRE Bank SA. Nowa firma Banku została wpisana do rejestru w dniu 23 marca 1999 roku. W dniu 11 lipca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025237.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Pozostała działalność bankowa”. Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem jego działalności jest świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Bank prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, instytucjonalnych i detalicznych (w tym private banking) na terenie całego kraju oraz prowadzi działalność handlową i inwestycyjną.

W listopadzie 2007 roku, w ramach bankowości detalicznej BRE Banku, działalność rozpoczęły oddziały zagraniczne mBanku w Czechach i na Słowacji.

Bank świadczy usługi na rzecz osób prawnych i fizycznych, krajowych i zagranicznych, zarówno w złotych jak i walutach obcych; w szczególności Bank wspiera wszelkie działania zmierzające do rozwoju eksportu.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych oraz ma prawo posiadania wartości dewizowych i dokonywania obrotu nimi.

Przeciętne zatrudnienie w 2008 roku dla BRE Banku SA wynosiło 5 364 osób, a dla Grupy wynosiło 6 982 osób (2007: Bank 4 374; Grupa 5 826).

Korporacje i Rynki Finansowe, w tym:

Klienci Korporacyjni i Instytucje

- BRE Bank Hipoteczny SA – podmiot zależny
- BRE Corporate Finance SA – podmiot zależny
- BRE Holding Sp. z o.o. – podmiot zależny
- BRE Leasing Sp. z o.o. – podmiot zależny
- Dom Inwestycyjny BRE Banku SA - podmiot zależny
- Intermarket Bank AG – podmiot zależny

- Magyar Factor zRt. – podmiot zależny
- Polfactor SA – podmiot zależny
- Transfinance a.s. – podmiot zależny

Działalność Handlowa i Inwestycyjna

- BRE Finance France SA – podmiot zależny
- Garbary Sp. z o.o. – podmiot zależny
- Tele-Tech Investment Sp. z o.o. – podmiot zależny

Bankowość Detaliczna (w tym private banking)

- BRE Wealth Management SA – podmiot zależny
- emFinanse Sp. z o.o. – podmiot zależny
- BRE Ubezpieczenia TU SA – podmiot zależny
- BRE Ubezpieczenia TU Sp z o.o. – podmiot zależny

Zarządzanie aktywami (działalność zaniechana Nota 19)

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Grupa nie posiada udziałów w spółkach, których działalność prezentowana była w poprzednich okresach jako działalność zaniechana w segmencie zarządzania aktywami.

W dniu 30 grudnia 2008 roku, na mocy decyzji Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej nabycia przez Aegon Woningen Nova B.V. od Banku akcji Aegon PTE SA, nastąpiło przeniesienie własności akcji spółki Aegon PTE SA.

Po transakcji sprzedaży wyżej wymienionych akcji Bank nie posiada akcji Aegon PTE SA.

Szczegółowe informacje dotyczące działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w Nocie 19 niniejszego sprawozdania finansowego.

Pozostałe:

- Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o. – podmiot zależny
- BRE.locum SA – podmiot zależny

Pozostałe informacje o spółkach Grupy

Szczegółowy opis działalności spółek Grupy BRE Banku SA został zaprezentowany w Notach objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2008 roku, opublikowanego w dniu 10 września 2008 roku.

Spółki ubezpieczeniowe

▪ BRE Ubezpieczenia TU SA – podmiot zależny

Spółka rozpoczęła działalność ubezpieczeniową w styczniu 2007 roku. Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu II ubezpieczeń – Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. Spółka prowadzi sprzedaż swoich produktów ubezpieczeniowych zarówno w ramach internetowej platformy ubezpieczeniowej stworzonej we współpracy z oddziałami detalicznymi BRE Banku, jak i klasycznych produktów bancassurance dla klientów BRE Banku za pośrednictwem agenta ubezpieczeniowego, spółki BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. W 2008 roku spółka rozpoczęła również współpracę ze spółką BRE Leasing SA. Bank posiada 100% akcji spółki.

▪ BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. – podmiot zależny

Spółka rozpoczęła działalność w połowie 2006 roku. Przedmiotem działalności spółki jest świadczenie usług agenta ubezpieczeniowego, jak również świadczenie usług z zakresu dokonywania rozliczeń z tytułu umów ubezpieczeniowych osób ubezpieczonych. Bezpośrednią jednostką dominującą jest spółka BRE Ubezpieczenia TU SA. Bank posiada pośrednio przez BRE Ubezpieczenia TU SA 100% udziałów w spółce.

Począwszy od sprawozdania finansowego za IV kwartał 2008 roku Bank objął konsolidacją pełną obie spółki ubezpieczeniowe.

Przekształcone dane porównawcze dotyczące pozycji bilansowych i rachunku zysków i strat za poszczególne kwartały 2008 roku zostały zaprezentowane w nocie 2.31

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2008 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej, według zasady kosztu historycznego z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wszystkich kontraktów pochodnych.

Od 1 stycznia 2007 roku Grupa zastosowała do sporządzenia sprawozdań finansowych przepisy obowiązującego od tej daty Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 7, Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmienione przepisy Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 1. Pełne ujawnienie zgodnie z MSSF 7 zostało przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2007 rok oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za pierwsze półrocze 2008 roku.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 3.

2.2. Konsolidacja

Jednostki zależne:

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejścia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejściem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejścia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejścia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejścia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat (zob. Nota 2.18).

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Połączenia jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia, zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy Kapitałowej, oraz spółek nabytych w celu ich sprzedaży lub likwidacji.

Jednostki stowarzyszone:

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną w dniu nabycia (zob. Nota 2.18).

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niż zabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Bank obejmuje następujące spółki:

Lp	Nazwa spółki	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji
1.	BRE Bank Hipoteczny SA	100%	pełna
2.	BRE Corporate Finance SA	100%	pełna
3.	BRE Holding Sp. z o.o.	100%	pełna
4.	BRE Wealth Management SA	100%	pełna
5.	BRE Ubezpieczenia TU SA	100%	pełna
6.	BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.	100%	pełna
7.	Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	100%	pełna
8.	Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	100%	pełna
9.	emFinanse Sp. z o.o.	100%	pełna
10.	Garbary Sp. z o.o.	100%	pełna
11.	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	100%	pełna
12.	BRE Finance France SA	99,98%	pełna
13.	BRE.locum SA	79,99%	pełna
14.	Polfactor SA	78,12%	pełna
15.	Magyar Factor zRt.	78,12%	pełna
16.	Transfinance a.s.	78,11%	pełna
17.	Intermarket Bank AG	56,24%	pełna
18.	BRE Leasing Sp. z o.o.	50,004%	pełna

2.3. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie zamortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych

kredytów. Kalkulacja ta uwzględni wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w bilansie jako należności od banków lub pozostałych klientów.

Odsetki od należności z utratą wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości.

W kalkulacji efektywnej stopy procentowej uwzględniane są przepływy pieniężne wynikające tylko z takich wbudowanych instrumentów pochodnych, które są ściśle powiązane z umową zasadniczą.

2.4. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami pośrednimi) i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Grupa nie zachowała dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część o tej samej efektywnej stopie procentowej co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są ujmowane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Opłaty z tytułu zarządzania aktywami funduszy inwestycyjnych ujmuje się metodą liniową przez okres świadczenia usług. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje obejmują opłaty pobierane przez Grupę z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, przekazów oraz akredytyw. Ponadto, prowizje obejmują przychody z działalności maklerskiej oraz prowizje otrzymywane przez fundusze emerytalne.

Dodatkowo w ramach działalności ubezpieczeniowej, przychody z tytułu opłat i prowizji obejmują przychody z tytułu świadczenia usług agenta ubezpieczeniowego oraz przychody z tytułu opłaty pobieranej od produktów ubezpieczeniowych sprzedawanych poprzez platformę internetową za rozłożenie składki na raty. Opłata za rozłożenie składki na raty jest ujmowana w całości w terminie wystawienia polisy.

Przychody z tytułu świadczenia usług agenta ubezpieczeniowego ujmowane są z chwilą wykonania usługi w kwocie netto, po potrąceniu bezpośrednio powiązanych z nimi kosztów usług świadczonych przez jednostki spoza Grupy.

2.5. Przypis składki

Przychody z tytułu przypisu składki są ujmowane w terminie wystawienia polisy i zarachowywane proporcjonalnie do upływu okresu ochrony ubezpieczeniowej. W skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy przypis składki ujęty jest w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.6. Odszkodowania i świadczenia netto

Odszkodowania i świadczenia netto dotyczą działalności ubezpieczeniowej. Obejmują one wszelkie wypłaty i obciążenia dokonywane w okresie sprawozdawczym z tytułu odszkodowań i świadczeń za zdarzenia powstałe w okresie sprawozdawczym i w okresach ubiegłych, łącznie z kosztami likwidacji szkód i windykacji regresów, pomniejszone o otrzymane zwroty, regresy i wszelkie odzyski, w tym również odzyski ze sprzedaży pozostałości po szkodach i pomniejszone o udział reasekuratorów w tych pozycjach. Koszty likwidacji szkód i windykacji regresów obejmują również koszty postępowania spornego. Pozycja obejmuje również odszkodowania i świadczenia z tytułu koasekuracji, w części przypadającej na udział Grupy. W skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy odszkodowania i świadczenia netto ujęte są łącznie z przypisem składki w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.7. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment branżowy to grupa aktywów i działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają ryzykom i zwrotom z poniesionych nakładów inwestycyjnych innym niż pozostałe segmenty branżowe. Segment geograficzny dostarcza produkty lub usługi w pewnym środowisku gospodarczym, które podlega ryzykom i zwrotom innym niż w przypadku segmentów funkcjonujących w innych środowiskach gospodarczych.

2.8. Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji inwestycji decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez spółki Grupy. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia.

Rozchód dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według średniej ważonej metody rozchodu.

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- a) aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego, faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- b) przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, Grupa wyznacza całą hybrydową (łącną) umowę jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o ile:

- a) wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową, lub
- b) jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy (łączny) instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu (instrumentów) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalająca jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.

Grupa dokonuje również klasyfikacji do aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:

- a) eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako "niedopasowanie księgowo"), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat, lub
- b) grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w nocie 2.15, ujmuje się

w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

Grupa nie sklasyfikowała żadnego aktywa finansowego/zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Grupę części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W poprzednich, prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych jedyne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności występowały w spółce PTE i były ujęte w bilansie w pozycji „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży”.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Grupa zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w wyniku na lokacyjnych papierach wartościowych.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmują się na dzień przeprowadzenia transakcji - dzień, w którym Grupa podejmie zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmują się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych z bilansu lub wystąpienia utraty wartości – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w kapitale własnym wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach

rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Jeżeli poprzez zastosowanie technik wyceny nie można uzyskać wiarygodnej wartości godziwej inwestycji w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty kapitałowe, wycenia się je po koszcie nabycia.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone wykazywane są w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

2.9. Aktywa reasekuracyjne

Grupa ceduje ryzyka ubezpieczeniowe na reasekuratorów w toku zwykłej działalności operacyjnej. Aktywa reasekuracyjne obejmują przede wszystkim udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Kwoty rozliczeń z reasekuratorami są szacowane w sposób zgodny z właściwymi reasekurowanymi polisami i umowami reasekuracyjnymi.

Testy na utratę wartości aktywów reasekuracyjnych są przeprowadzane wtedy, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości. Odpis z tytułu utraty wartości aktywów reasekuracyjnych tworzony jest wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na to, że Grupa może nie otrzymać wszystkich należnych kwot w myśl warunków umów oraz gdy wartość takiego odpisu można określić w wiarygodny sposób.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to odwrócenie uprzednio ujętej straty z tego tytułu ujmuje się w skonsolidowanym rachunku zysków i strat poprzez skorygowanie wartości odpisu z tytułu utraty wartości.

Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia w sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

2.10. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.11. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- c) dokonanie przez Grupę ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę;
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- f) dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Grupa najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które

indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejścia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejście jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele może zostać użytych wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwa defaultu, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu należy przeprowadzić wszystkie wymagane procedury i ustalić kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest (zgodnie z MSR 39) wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanej odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia, wynikający ze zwiększenia ryzyka kredytowego. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Tak wyliczona strata powinna zostać pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazywaną w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można

obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Grupa traktuje renegotjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Grupa ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.12. Umowy gwarancji finansowych

Zgodnie ze zmianą do MSR 39, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2006 roku, Grupa ma obowiązek rozpoznawania w sprawozdaniu finansowym umów gwarancji finansowych.

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

1. wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
2. wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym stanowią weksle złotowe, o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

2.14. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. *repos*) są reklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa będące przedmiotem zastawu, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. *reverse repos*) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Grupa BRE Banku sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te są prezentowane w bilansie jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub lokacyjne aktywa finansowe oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji „sell-buy-back” i jako należności w przypadku transakcji typu „buy-sell-back”.

Pożyczonych przez Grupę papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

Nie rozpoznaje się jako aktywów finansowych papierów wartościowych pożyczonych w transakcjach „buy-sell-back” oraz ponownie wypożyczonych w transakcjach „sell-buy-back”.

W wyniku zawierania transakcji „sell-buy-back” na papierach posiadanych przez Grupę, dokonuje się przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia. W związku z tym Grupa zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

2.15. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana, Grupa wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Wbudowane instrumenty pochodne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się według wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z zapisami MSR 39 OS 30 (g), opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ponieważ wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na każdy dzień rozliczania. W przypadku, gdyby wartość opcji wcześniejszej spłaty nie była ściśle związana z

instrumentem dłużnym, byłaby ona wyceniona oraz ujawniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązań, lub prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych). W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Grupy, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów tzn:

- a) W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.
- b) Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego.
- c) W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat.
- d) Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.
- e) Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Grupa dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Przychody i koszty z tytułu pochodnych instrumentów finansowych na stopę procentową oraz wycenę tych instrumentów ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza.

W przypadku gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygasł albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w kapitale własnym pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej

transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Grupa posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- a) Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- b) Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- c) Opcje na kontrakty futures
- d) Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- e) Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- a) Forward Rate Agreement (FRA)
- b) Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- c) Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- a) Walutowe transakcje terminowe, fx swap, fx forward
- b) Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS)
- c) Opcje walutowe

2.16. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Transakcje, w przypadku których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Grupa zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), nie jest niezwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.17. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.18. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia

jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostki stowarzyszone. Wartość firmy nie jest amortyzowana, lecz jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Każdy z tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne odpowiada inwestycji Grupy w podziale na każdy podstawowy segment sprawozdawczy.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-11 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Grupa identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Grupa ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 3 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Grupa wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie i z transakcji połączenia jednostek gospodarczych.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.19. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Przeznaczone do likwidacji lub wycofania z używania środki trwałe wycenia się wg wartości księgowej netto albo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, zależnie od tego, która z wartości jest niższa: różnicę wynikającą z tego tytułu zalicza się do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Budynki i budowle	25 - 40 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 15 lat,
- Środki transportu	5 lat,
- Sprzęt informatyczny	3,33 - 5 lat,
- Inwestycje w obce środki trwałe	10-40 lat lub okres najmu/ dzierżawy/ leasingu,
- Sprzęt biurowy, meble	5 - 10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura. Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy dzień bilansowy i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Grupa ustala wartość odzyskiwaną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.20. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z dwóch:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

2.21. Odroczone podatek dochodowy

Grupa tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto ujmuje się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Zmiana stanu rezerwy na odroczonego podatku dochodowego w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji „Podatek dochodowy”. Do wyliczenia podatku odroczonego stosuje się metodę bilansową.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji wartości niematerialnych, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w księgach w wysokości możliwej do zrealizowania. Jeżeli prognozowana kwota dochodu ustalonego dla celów podatkowych nie pozwala na realizację aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w całości lub w części, aktywa te są tworzone w odpowiedniej wysokości. Powyższa zasada dotyczy także ujmowanych w aktywie odroczonym kwot strat podatkowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Grupa wykazuje w bilansie po skompensowaniu na poziomie każdej ze spółek podlegającej konsolidacji. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Grupa ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględnienia przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

W przypadku Banku, aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Grupa ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w bilansie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, chyba, że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2.22. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Na dzień bilansowy kwota początkowego ujęcia jest testowana pod kątem utraty wartości.

2.23. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Dokonuje się czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w bilansie w pozycji „Inne aktywa”.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Grupy, lecz jeszcze nie stanowiących jej zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Do przychodów przyszłych okresów zalicza się prowizje reasekuracyjne i koasekuracyjne z tytułu wystawionych umów ubezpieczeniowych objętych umowami reasekuracji oraz koasekuracji, podlegające rozliczeniu w czasie, w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Koszty akwizycji w części przypadającej na następne okresy sprawozdawcze podlegają rozliczeniu w czasie proporcjonalnie do długości trwania umów ubezpieczenia, których dotyczą.

2.24. Leasing

Grupa BRE Banku SA jako leasingodawca

Dla aktywów używanych na podstawie umowy leasingu finansowego wartość bieżącą opłat leasingowych ujmuje się jako należności. Różnicę pomiędzy kwotą należności brutto a wartością bieżącą należności ujmuje się jako niezrealizowane przychody finansowe. Przychody leasingowe ujmuje się przez okres leasingu metodą inwestycji netto (przed opodatkowaniem), która odzwierciedla stałą okresową stopę zwrotu.

Grupa BRE Banku SA jako leasingobiorca

Większość dotychczasowych umów leasingowych Grupy to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

W przypadku umów leasingu finansowego, na mocy których Grupa posiada aktywa będące przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są ujmowane jako koszty finansowe w rachunku zysków i strat i zmniejszają jednocześnie saldo zobowiązania. Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane analogicznie do własnych środków trwałych.

2.25. Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania warunkowe o charakterze niewykorzystanych gwarancji i akredytyw (własnych), jak również na niewykorzystane, nieodwołalne, bezwarunkowo przyznane limity kredytowe, są wyceniane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

W odniesieniu do działalności ubezpieczeniowej występują rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, które obejmują rezerwy na odszkodowania i rezerwy składek.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzona jest w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej ostatecznej wartości przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń związanych ze zdarzeniami zaszłymi przed datą okresu sprawozdawczego wraz z kosztami likwidacji z nimi związanymi.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi i dla których posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości odszkodowań i świadczeń ustalana jest metodą ryczałtową.

Rezerwa składek tworzona jest indywidualnie dla każdej umowy ubezpieczenia, jako składka przypisana przypadającą na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana na bazie dziennej, przy czym w przypadku umów ubezpieczenia, których ryzyko nie jest rozłożone równomiernie w okresie trwania ubezpieczenia, rezerwa tworzona jest proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w następnych okresach sprawozdawczych.

W każdym dniu sprawozdawczym Grupa wykonuje test adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, którego celem jest upewnienie się czy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o odroczone koszty akwizycji są wystarczalne.

Test adekwatności przeprowadzany jest przy wykorzystaniu aktualnych oszacowań przyszłych przepływów środków pieniężnych wynikających z umów ubezpieczenia w tym kosztów likwidacji szkód oraz kosztów obsługi polis.

Jeżeli ocena wykaże, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest niewystarczalna w stosunku do oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, wówczas cała różnica jest bezzwłocznie ujmowana w skonsolidowanym rachunku zysków i strat poprzez utratę wartości odroczonego kosztów akwizycji lub/i utworzenie dodatkowych rezerw.

2.26. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach

Grupa prowadzi program wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami własnymi oraz jednostki dominującej najwyższego szczebla. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji i akcji, powiększa koszty danego

okresu odpowiednio w korespondencji z kapitałami własnymi w przypadku akcji własnych i zobowiązaniami w przypadku akcji jednostki dominującej najwyższego szczebla. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji i akcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji i akcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje oraz akcji. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje i akcji lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na każdy dzień bilansowy Grupa koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji i akcji, co do których oczekuje się, że zostaną zrealizowane. Zgodnie z MSSF 2 w trakcie trwania programu nie jest konieczne ujawnienie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach.

2.27. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne przypadające na akcjonariuszy Banku i kapitały akcjonariuszy mniejszościowych, tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Spółek Grupy.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

a) Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji lub nabyciem jednostki gospodarczej, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

b) Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Nadzwyczajne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

c) Akcje własne

W przypadku nabycia akcji lub udziałów Spółki przez Spółkę, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- do kapitału z aktualizacji zaliczane są różnice kursowe z wyceny pozycji strukturalnych.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ryzyka ogólnego,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Hiperinflacyjne przeszacowanie kapitału własnego

Zgodnie z paragrafem 25 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była w myśl MSR 29 gospodarką hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału zakładowego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielonym wyniku finansowym z lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów punktu 25 MSR 29

spowodowałyby wzrost kapitału podstawowego i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego z lat ubiegłych.

Zarząd przeprowadził odpowiednią analizę mającą na celu określenie wartości ewentualnej korekty, w wyniku której okazało się, że jej ujęcie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz odpowiednim spadkiem niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych w kwocie 107 219 tys. zł.

W związku z tym, że efekt przeszacowania:

- stanowi 2,75% wartości kapitałów własnych Grupy (efekt przeszacowania wynosiłby 7,05% dla pozycji „Kapitał podstawowy”),
- polega wyłącznie na realokacji kwot pomiędzy poszczególnymi pozycjami kapitałów własnych, a zatem nie ma wpływu na ich wysokość jako całości,
- nie ma istotnego wpływu na wysokość prezentowanych wyników finansowych i kapitałów własnych, zarówno łącznie jak i w podziale na poszczególne pozycje kapitałów własnych,

Zarząd Banku uważa, że ujęcie takiej korekty nie miałyby istotnego znaczenia dla prawidłowego i rzetelnego przedstawienia sytuacji finansowej Grupy na dzień i za okres zakończony 31 grudnia 2008 roku.

Korekty hiperinflacji nie miałyby istotnego znaczenia również na dzień 31 grudnia 2007 roku (efekt przeszacowania stanowiłby 3,23% wartości kapitałów Grupy oraz 7,07% dla pozycji kapitał podstawowy).

2.28. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym oddziałów zagranicznych Banku, wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz różnice kursowe dotyczące pozostałych zmian wartości bilansowej, ujmowane w kapitale z aktualizacji wyceny.

Pozycje bilansowe oddziałów zagranicznych oraz spółek zagranicznych Grupy, przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na dzień bilansowy. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny.

Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy, z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji, których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- a) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu średniego NBP obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- b) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień każdego z 6 miesięcy prezentowanych okresów obrachunkowych,
- c) wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach działających za granicą oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmuje się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostek działających za granicą, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostek działających zagranicą oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Działalność leasingowa

Do rachunku zysków i strat zalicza się ujemne bądź dodatnie różnice kursowe z tytułu wyceny zobowiązań kredytowych finansujących zakup przedmiotów w leasingu operacyjnym. W umowach leasingu operacyjnego w bilansie Spółki zależnej (BRE Leasing Sp. z o.o.) środki trwałe będące przedmiotem tych umów wykazuje się na moment rozpoczęcia umowy w przeliczeniu na złote, zaś kredyty w walucie obcej, z których je sfinansowano, podlegają wycenie kursowej.

Dodatkowo w przypadku umów leasingu operacyjnego wszystkie przyszłe należności z tytułu rat leasingowych (w tym należności wyrażone w walutach obcych) ujmują się poza ewidencją księgową. W przypadku umów leasingu finansowego różnice kursowe z wyceny należności leasingowych, jak i zobowiązań w walucie obcej, na dzień bilansowy odnosi się na rachunek zysków i strat.

2.29. Działalność powiernicza

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa te nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej nie prowadzą działalności powierniczej.

2.30. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Zmiany do opublikowanych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2008 roku

- KIMSF 11, MSSF 2 – Grupowe oraz jednostkowe opcje za udziały, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 marca 2007 r.
- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.
- KIMSF 14 – MSR 19, Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.

Zmiany do opublikowanych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie od 1 lipca 2008 roku

- Reklasyfikacja aktywów finansowych – zmiany do MSR 39 i MSSF 7, obowiązujące od 1 lipca 2008 r.

Zmiany do opublikowanych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2009 roku

- KIMSF 13, Programy lojalnościowe, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2008 r.
- MSSF 1 (Zmieniony), Zastosowanie MSSF po raz pierwszy i MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujące za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSSF 2 – (Zmieniony) Płatności w formie akcji własnych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 1 (Zmieniony), Prezentacja sprawozdań finansowych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 23 (Zmieniony), Koszty finansowania zewnętrznego, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

- KIMSF 15, Umowy w zakresie sektora nieruchomości, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- KIMSF 16, Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 października 2008 r. lub po tej dacie.

- MSSF 3 (Zmieniony), Połączenia jednostek gospodarczych, do zastosowania prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą akwizycji po 1 lipca 2009 r.
- MSSF 8 Segmenty Operacyjne, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.
- MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r.
- MSR 32 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: prezentacja i MSR 1 (Zmieniony), Prezentacja sprawozdań finansowych – Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i obowiązki powstające przy likwidacji, obowiązujące za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r.
- MSR 39 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2009 lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF 2008 zmieniające 20 standardów, obowiązujące w większości za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r.

Grupa uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

2.31. Dane porównawcze

Dane porównawcze zostały przekształcone tak, by uwzględnić zmiany prezentacyjne wprowadzone w bieżącym roku obrotowym.

Począwszy od sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2008 roku Bank dokonał zmiany w sposobie ewidencji bilansowej transakcji "buy-sell-back" oraz "sell-buy-back" polegającej na indywidualnym, a nie zbiorczym podejściu do każdego subportfela instrumentów dłużnych objętych tymi transakcjami, jako lepiej oddającej specyfikę przeprowadzanych przez Bank transakcji.

Przekształcenie danych porównawczych nie miało wpływu na wysokość wyniku i kapitałów w prezentowanych danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Wpływ przekształceń na prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dane porównawcze skonsolidowane i jednostkowe przedstawia poniższe zestawienie.

Przekształcenia w skonsolidowanym bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2007 roku.

	31.12.2007 przed przekształceniem	korekty prezentacyjne	31.12.2007 po przekształceniu
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 403 174	854 808	4 257 982
Aktywa zastawione	3 708 158	(895 881)	2 812 277
Zobowiązania wobec banków	12 286 940	(41 073)	12 245 867
Suma aktywów razem	55 982 973	(41 073)	55 941 900

Przekształcenia w jednostkowym bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2007 roku.

	31.12.2007 przed przekształceniem	korekty prezentacyjne	31.12.2007 po przekształceniu
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 721 311	854 009	4 575 320
Aktywa zastawione	3 707 359	(895 082)	2 812 277
Zobowiązania wobec banków	7 972 900	(41 073)	7 931 827
Suma aktywów razem	48 409 810	(41 073)	48 368 737

Począwszy od sprawozdania finansowego za IV kwartał 2008 roku Grupa objęła konsolidacją pełną dwie spółki ubezpieczeniowe: BRE Ubezpieczenia TU SA i BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. Ze względu na niepraktyczność dane porównawcze za 2007 rok nie zostały przekształcone. Jednocześnie Grupa dokonała przekształcenia danych finansowych na dzień 30 września 2008 roku, 30 czerwca 2008 roku, 31 marca 2008 roku oraz przekształcenia bilansu otwarcia na dzień 1 stycznia 2008 roku w celu zapewnienia porównywalności danych finansowych

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
zł)

(w tys.

osiąganych przez Grupę BRE Banku w poszczególnych kwartałach 2008 roku. Wpływ przekształceń przedstawiają poniższe zestawienia.

Szczegółowe przekształcenie skonsolidowanego rachunku zysków i strat sporządzonego za okres od 1 stycznia do 30 września 2008 roku, w związku z pierwszą konsolidacją spółek ubezpieczeniowych.

	III kwartały okres od 01.01.2008 do 30.09.2008 przed przekształceniem	wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych	III kwartały okres od 01.01.2008 do 30.09.2008 po przekształceniu
Działalność kontynuowana			
Przychody z tytułu odsetek	2 550 561	1 831	2 552 392
Koszty odsetek	(1 544 360)	(1)	(1 544 361)
Wynik z tytułu odsetek	1 006 201	1 830	1 008 031
Przychody z tytułu opłat i prowizji	657 918	(29 864)	628 054
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(205 254)	(34)	(205 288)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	452 664	(29 898)	422 766
Przychody z tytułu dywidend	3 743	-	3 743
Wynik na działalności handlowej	422 347	(399)	421 948
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>	<i>435 851</i>	-	<i>435 851</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>	<i>(13 504)</i>	<i>(399)</i>	<i>(13 903)</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	137 914	-	137 914
Pozostałe przychody operacyjne	205 877	12 347	218 224
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(138 676)	-	(138 676)
Ogólne koszty administracyjne	(923 054)	(9 367)	(932 421)
Amortyzacja	(144 822)	(429)	(145 251)
Pozostałe koszty operacyjne	(119 907)	(77)	(119 984)
Wynik działalności operacyjnej	902 287	(25 993)	876 294
Zysk brutto z działalności kontynuowanej	902 287	(25 993)	876 294
Podatek dochodowy	(106 430)	5 445	(100 985)
Zysk netto z działalności kontynuowanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych	795 857	(20 548)	775 309
Działalność zaniechana			
Zysk brutto z działalności zaniechanej	78 908	-	78 908
Podatek dochodowy	(2 336)	-	(2 336)
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych	76 572	-	76 572
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych, w tym:	872 429	(20 548)	851 881
Zysk udziałowców mniejszościowych	29 612	-	29 612
Zysk netto	842 817	(20 548)	822 269

Wpływ pierwszej konsolidacji spółek ubezpieczeniowych na zysk brutto i netto oraz na aktywa netto Grupy BRE Banku na koniec I, II i III kwartału 2008 roku zaprezentowano w poniższym zestawieniu.

	I kwartał okres od 01.01.2008 do 31.03.2008 przed przekształceniem	wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych na I kwartał 2008	I kwartał okres od 01.01.2008 do 31.03.2008 po przekształceniu
Zysk brutto	427 578	(7 865)	419 713
Zysk netto	350 826	(6 203)	344 623
Aktywa netto przypadające na akcjonariuszy spółki	3 523 987	(12 992)	3 510 995

	II kwartał okres od 01.04.2008 do 30.06.2008 przed przekształceniem	wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych na II kwartał 2008	II kwartał okres od 01.04.2008 do 30.06.2008 po przekształceniu	II kwartały okres od 01.01.2008 do 30.06.2008 przed przekształceniem	narastająco wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych na II kwartały 2008 roku	II kwartały okres od 01.01.2008 do 30.06.2008 po przekształceniu
Zysk brutto	293 423	(12 039)	281 384	721 001	(19 904)	701 097
Zysk netto	289 499	(10 313)	279 186	640 325	(16 516)	623 809
Aktywa netto przypadające na akcjonariuszy spółki				3 798 085	(23 305)	3 774 780

	III kwartał okres od 01.07.2008 do 30.09.2008 przed przekształceniem	wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych na III kwartał po przekształceniu	III kwartał okres od 01.07.2008 do 30.09.2008 po przekształceniu	III kwartały okres od 01.01.2008 do 30.09.2008 przed przekształceniem	narastająco wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych na III kwartały 2008 roku	III kwartały okres od 01.01.2008 do 30.09.2008 po przekształceniu
Zysk brutto	260 194	(6 089)	254 105	981 195	(25 993)	955 202
Zysk netto	202 492	(4 032)	198 460	842 817	(20 548)	822 269
Aktywa netto przypadające na akcjonariuszy spółki				4 014 731	(27 337)	3 987 394
Wpływ pierwszej konsolidacji spółek ubezpieczeniowych na aktywa netto Grupy BRE Banku na na dzień 1 stycznia 2008 roku.						
				01.01.2008 przed przekształceniem	wpływ konsolidacji spółek ubezpieczeniowych	01.01.2008 po przekształceniu
Aktywa netto przypadające na akcjonariuszy spółki				3 324 511	(6 789)	3 317 722

Szczegółowe przekształcone dane finansowe zostaną zaprezentowane w odpowiednich raportach kwartalnych za 2009 rok.

3. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Grupa ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Kierownictwo planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych, jak również zaistnienia innych faktów oraz okoliczności wskazujących na utratę wartości. Dodatkowo, obiektywnymi dowodami utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy są informacje na temat znaczących negatywnych zmian mających miejsce w środowisku technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym lub innym, w którym działa emitent, wskazujące, że koszty inwestycji mogą nie zostać odzyskane. Znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu również stanowi obiektywny dowód utraty wartości.

Utrata wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży

Utrata wartości i poprawa wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, ustalana jest w dniu wyceny, tj. na dzień bilansowy, odrębnie dla każdego rodzaju dłużnego papieru wartościowego. Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia i wynikającego z podwyższonego ryzyka kredytowego, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych lub innych zaistniałych okoliczności wskazujących na powstanie utraty wartości. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego, zaklasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży, wzrośnie i wzrost ten może być

obiektywnie związany ze zdarzeniem mającym miejsce po utracie wartości ujętej w wyniku, strata z tytułu utraty wartości jest odwracana przez rachunek zysków i strat.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi i dla których posiadane informacje nie pozwalają na ocenę wysokości odszkodowań i świadczeń ustalana jest metodą ryczałtową. Wysokości wskaźników ryczałtowych dla poszczególnych ryzyk ustalone zostały przez na bazie informacji o średniej wysokości szkody z danego ryzyka.

Na koniec 2008 roku rezerwa na szkody, które zaistniały, lecz nie zostały jeszcze zgłoszone ubezpieczycielowi (IBNR), ustalona została metodą aktuarialną zwaną „Naive Loss Ratio” ULR (ang. Ultimate Loss Ratio), która polega na określeniu wysokości szkód jedynie na podstawie oczekiwanego współczynnika szkodowości. Oczekiwane współczynniki szkodowości ustalane są na bazie dostępnych opracowań rynkowych dotyczących szkodowości danej grupy ryzyk.

4. Segmenty branżowe

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów biznesu jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą i oferowania klientowi kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Powiązanie sposobu prezentowania wyników z modelem zarządzania biznesem zapewnia koncentrację działań Banku na kreowaniu wartości dodanej w relacjach z klientami Banku oraz spółek Grupy i jest podstawowym podziałem służącym do sterowania i postrzegania biznesu przez Grupę.

Działalność Grupy realizowana jest w następujących segmentach branżowych:

1) Bankowość detaliczna – w tym usługi private banking, rachunki bieżące dla klientów indywidualnych, rachunki oszczędnościowe, depozyty, produkty inwestycyjne, usługi powiernicze, karty kredytowe i debetowe, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, lokaty terminowe osób fizycznych, a także mikrofirm, dokonywanie rozliczeń finansowych, operacje wekslowe, czekowe oraz wystawianie gwarancji.

Począwszy od IV kwartału 2007 roku wyniki Bankowości Detalicznej obejmują wyniki oddziałów zagranicznych mBanku: mBank Czechy i mBank Słowacja. W 2008 roku oddziały te oferowały podstawowe produkty takie jak rachunki bieżące i rachunki oszczędnościowe oraz kredyty gotówkowe i hipoteczne. Docelowo planuje się uruchomienie działalności operacyjnej w pełnym zakresie usług właściwych dla bankowości detalicznej.

Bankowość Detaliczna obejmuje również wyniki spółki BRE Wealth Management S.A., emFinanse Sp. z o.o. oraz dwie spółki ubezpieczeniowe: BRE Ubezpieczenia TU SA i BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. BRE Wealth Management SA oferuje usługi szeroko pojętego doradztwa finansowego oraz kompleksowego zarządzania majątkiem zamożnego klienta private banking. Do połowy 2008 roku spółka emFinanse działała na rynku pośredników i doradców finansowych, zajmując się sprzedażą produktów bankowych. W czerwcu 2008 rozpoczął się proces restrukturyzacji, którego celem było wzmocnienie sieci sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku poprzez przekształcenie placówek emFinanse w sieć sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku. Proces ten został zakończony, a obecnie spółka kontynuuje działalność, jednak w ograniczonym zakresie (mBank Mobile). Podstawowym przedmiotem działalności spółki BRE Ubezpieczenia TU SA jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu II ubezpieczeń – Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe. Spółka prowadzi sprzedaż swoich produktów ubezpieczeniowych zarówno w ramach internetowej platformy ubezpieczeniowej stworzonej we współpracy z oddziałami detalicznymi BRE Banku, jak i klasycznych produktów bancassurance dla klientów BRE Banku za pośrednictwem agenta ubezpieczeniowego, spółki BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. Poza świadczeniem usług agenta ubezpieczeniowego przedmiotem działalności spółki BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o. jest również świadczenie usług z zakresu dokonywania rozliczeń z tytułu umów ubezpieczeniowych osób ubezpieczonych.

2) Korporacje i Rynki Finansowe - segment ten składa się z dwóch podsegmentów:

2.1.) Klienci Korporacyjni i Instytucje – w tym prowadzenie rachunków bieżących, oszczędnościowych i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, transakcje sell buy back i buy sell back z klientami Banku, oferowanie produktów inwestycyjnych, kart kredytowych i debetowych, kredytów gospodarczych oraz leasing finansowy i operacyjny samochodów, maszyn, sprzętu biurowego, nieruchomości, a także obsługa z tytułu wynajmu wymienionych grup środków trwałych. W ramach tego podsegmentu Bank zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów.

Oferta Banku w tym podsegmente działalności skierowana jest zarówno do dużych firm jak i małych oraz średnich przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego. Istotną częścią działalności w obszarze Klientów Korporacyjnych jest obsługa transakcji handlu zagranicznego. Oferta Banku dla przedsiębiorstw obejmuje operacje wymiany walut, przekazy zagraniczne, czeki, inkaso, krótkoterminowe kredyty, a ponadto całą gamę narzędzi finansowych takich jak wykup wierzytelności, forfaiting, akredytywy, gwarancje bankowe i inne. Ponadto klientom oferowane są instrumenty finansowe zabezpieczające przed ryzykiem kursowym oraz instrumenty finansowe umożliwiające zarządzanie ryzykiem stopy procentowej, takie jak umowy oparte o przyszłą stawkę procentową FRA, o zmianę stóp procentowych IRS, opcje na stopy procentowe, a także walutowe transakcje zmiany stóp procentowych CIRS.

W ramach tego podsegmentu Bank współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami finansowymi (poza transakcjami dokonywanymi za pośrednictwem rachunków nostro i loro) w obszarze pozyskiwania kredytów na międzynarodowym rynku międzybankowym. Bank dysponuje ponadto liniami kredytowymi na finansowanie importu oraz na refinansowanie kredytów inwestycyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw, głównie ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Do tego podsegmentu zaliczane też są wyniki następujących spółek: BRE Bank Hipoteczny SA, BRE Leasing Sp. z o.o., Dom Inwestycyjny BRE Banku SA, BRE Corporate Finance SA, Intermarket Bank AG, Polfactor SA, Transfinance a.s. oraz Magyar Factor zRt. Spółki Grupy zaliczane do tego podsegmentu wzbogacają ofertę Banku o finansowanie nieruchomości komercyjnych oraz inwestycji komunalnych, działalność leasingową oraz faktoringową, oferowanie papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego, zakupy i sprzedaż papierów wartościowych na rachunek klienta, doradztwo w zakresie fuzji i przejęć, również usługi konsultingowe w zakresie restrukturyzacji przedsiębiorstw i prowadzenie wszelkich form prywatyzacji przedsiębiorstw. Począwszy od I kwartału 2008 roku podsegment ten obejmuje również wyniki spółki BRE Holding Sp. z o.o.

2.2.) Działalność Handlowa i Inwestycyjna - w tym obrót instrumentami finansowymi, zakupy i sprzedaż papierów wartościowych w imieniu własnym, tzn. transakcje zawierane na papierach wartościowych takich jak bony, obligacje Skarbu Państwa, bony pieniężne NBP, transakcje lokacyjno-depozytowe i walutowe transakcje swap. Bank jest uczestnikiem rynku papierów wartościowych, koncentrując się na operacjach kupna-sprzedaży papierów wartościowych na rynku pierwotnym i wtórnym oraz transakcjach repo i reverse repo. Poza tym w ramach tego obszaru Bank dokonuje transakcji sell buy back i buy sell back na rynku międzybankowym. Bank jest również uczestnikiem rynku pieniężnego w transakcjach zawieranych na rynku międzybankowym.

W ramach tego podsegmentu, Bank zawiera samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy dotyczące emisji papierów dłużnych (obligacji, weksli inwestycyjnych i certyfikatów depozytowych).

Bank uzyskuje dochody w formie zysku kapitałowego z portfela inwestycji własnych obejmującego zaangażowania bezpośrednie i pośrednie podjęte w celu osiągnięcia wysokiej długoterminowej stopy zwrotu. Oprócz wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej Banku zarządzającej portfelem inwestycji długoterminowych zalicza się tu także działalność spółki Tele-Tech Investment Sp. z o.o., której działalność polega na lokowaniu środków w papiery wartościowe, obrocie wierzytelnościami, zarządzaniu przedsiębiorstwami kontrolowanymi oraz doradztwo. Do obszaru tego zaliczane są także wyniki spółki Garbary Sp. z o.o. oraz BRE Finance France SA.

3. Zarządzanie aktywami (działalność zaniechana) - obszar ten obejmuje wynik spółki PTE Skarbiec-Emerytura SA (PTE) za pierwsze półrocze 2008 roku. W dniu 30 czerwca 2008 roku nastąpiło połączenie PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA, a w dniu 30 grudnia 2008 roku Bank dokonał sprzedaży akcji Aegon PTE SA, objętych w wyniku połączenia obu towarzystw. Wyniki na transakcji połączenia i na transakcji sprzedaży również zostały zaliczone do wyników tego obszaru. Szczegółowe informacje dotyczące transakcji połączenia, sprzedaży jak i działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w Nocie 19 niniejszego sprawozdania finansowego.

4) Pozostała działalność Grupy obejmuje wyniki z transakcji nie zaliczonych do obszarów stricte biznesowych oraz wyniki spółek BRE.locum SA i CERI Sp. z o.o.

Poniżej przedstawiono zasady przyjęte przy dokonywaniu podziału działalności Grupy na segmenty.

Transakcje pomiędzy segmentami branżowymi odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Zaangażowania w spółki Grupy przydzielane do poszczególnych segmentów powodują transfer kosztów finansowania kapitału. Rozliczenia zaalokowanego kapitału oparte są o średni ważony koszt kapitału Grupy i wykazywane w przychodach operacyjnych.

Wewnętrzny transfer funduszy pomiędzy jednostkami Banku oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Stawki transferowe są określane według tych samych zasad dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury walutowej i terminowej aktywów i pasywów. Rozliczenia wewnętrzne z tytułu wewnętrznej wyceny transferu funduszy są uwzględnione w wynikach każdego segmentu.

Aktywa i zobowiązania segmentu obejmują aktywa i zobowiązania operacyjne, stanowiące większą część bilansu, nie obejmują natomiast pozycji takich jak podatki lub pożyczki.

Wydzielenia aktywów i pasywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku do potrzeb zarządczych. Poszczególnym obszarom biznesu zostały przypisane aktywa i pasywa poszczególnych segmentów klientów i związane z tymi aktywami i pasywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie możliwe do alokacji pozycje przychodów i kosztów.

Działalność poszczególnych spółek Grupy została (uwzględniając korekty konsolidacyjne) w całości przypisana do określonego segmentu.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział branżowy. Z uwagi na brak istotności Grupa nie stosuje segmentacji geograficznej.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2008 r. - 31.12.2008 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami - działalność zaniechana	Pozostałe	Wyłączenia	Grupa
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	654 209	92 598	680 076	(18 910)	(13 091)	-	1 394 882
- sprzedaż klientom zewnętrznym	757 570	250 845	394 932	2 430	(10 895)	-	1 394 882
- sprzedaż innym segmentom	(103 361)	(158 247)	285 144	(21 340)	(2 196)	-	-
Wynik z tytułu prowizji	375 728	(23 199)	163 040	13 795	(1 795)	37 690	565 259
- sprzedaż klientom zewnętrznym	353 060	(4 527)	167 036	13 795	(1 795)	37 690	565 259
- sprzedaż innym segmentom	22 668	(18 672)	(3 996)	-	-	-	-
Koszty nieprzypisane							-
Wynik segmentu (brutto)	355 729	261 673	241 510	109 768	27 813	3 622	1 000 115
Wynik działalności operacyjnej							1 000 115
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	-	-
Zysk brutto							1 000 115
Podatek dochodowy							(110 771)
Zysk udziałowców mniejszościowych							31 885
Zysk netto							857 459
Aktywa segmentu	28 784 735	28 055 818	27 262 452	183 470	962 760	(2 643 656)	82 605 579
Łącznie aktywa							82 605 579
Zobowiązania segmentu	44 519 580	13 530 755	21 980 929	119	531 853	(2 005 694)	78 557 542
Łącznie zobowiązania							78 557 542
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(202 478)	(11 826)	(144 386)	(764)	(18 798)	-	(378 252)
Amortyzacja	(114 323)	(10 505)	(75 005)	(963)	(3 300)	376	(203 720)
Straty na kredytach i pożyczkach	(416 655)	(5 332)	(89 873)	-	(208)	-	(512 068)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	-	(78 385)	4	-	-	-	(78 381)
w tym: koszty bezgotówkowe	-	(4 067 265)	-	-	(3)	-	(4 067 268)
przychody bezgotówkowe	-	3 988 880	4	-	-	-	3 988 884

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2007 r. - 31.12.2007 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami - działalność zaniechana	Pozostałe	Wyłączenia	Grupa
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	556 947	63 964	431 516	(12 979)	(1 129)	(7 129)	1 031 190
- sprzedaż klientom zewnętrznym	633 704	73 846	327 355	3 407	7	(7 129)	1 031 190
- sprzedaż innym segmentom	(76 757)	(9 882)	104 161	(16 386)	(1 136)	-	-
Wynik z tytułu prowizji	392 657	(17 400)	189 977	26 978	(712)	-	591 500
- sprzedaż klientom zewnętrznym	374 336	(1 808)	192 706	26 978	(712)	-	591 500
- sprzedaż innym segmentom	18 321	(15 592)	(2 729)	-	-	-	-
Koszty nieprzypisane							-
Wynik segmentu (brutto)	444 811	131 930	227 507	91 285	80 808	(21 796)	954 545
Wynik działalności operacyjnej							954 545
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)							-
Zysk brutto							954 545
Podatek dochodowy							(206 928)
Zysk udziałowców mniejszościowych							37 523
Zysk netto							710 094
Aktywa segmentu	22 304 587	21 231 555	14 201 223	501 522	759 334	(3 056 321)	55 941 900
łącznie aktywa							55 941 900
Zobowiązania segmentu	31 534 832	9 870 498	12 927 618	12 543	632 240	(2 477 154)	52 500 577
łącznie zobowiązania							52 500 577
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(170 508)	(12 094)	(91 711)	(1 853)	(9 292)	-	(285 458)
Amortyzacja	(99 443)	(7 937)	(63 136)	(1 117)	(3 057)	(2 082)	(176 772)
Straty na kredytach i pożyczkach	(233 292)	(6 409)	(38 039)	-	(1 221)	-	(278 961)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	-	(51 781)	(1)	-	-	-	(51 782)
w tym: koszty bezgotówkowe	-	(1 308 542)	(1)	-	-	-	(1 308 543)
przychody bezgotówkowe	-	1 256 761	-	-	-	-	1 256 761

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

5. Wynik z tytułu odsetek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Przychody z tytułu odsetek		
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości	2 676 897	1 713 284
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	370 352	268 495
Lokacyjne papiery wartościowe	317 532	184 481
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	236 785	154 418
Pozostałe	35 656	34 601
	3 637 222	2 355 279
Koszty odsetek		
Z tytułu rozliczeń z bankami i klientami	(1 992 441)	(1 095 770)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(150 553)	(168 682)
Inne pożyczki	(82 086)	(58 460)
Pozostałe	(19 690)	(4 584)
	(2 244 770)	(1 327 496)

Przychody z tytułu odsetek związane z aktywami finansowymi, które utraciły wartość wyniosły 22 617 tys. zł (w 2007 r.: 12 555 tys. zł).

6. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	178 997	201 515
Prowizje za obsługę kart płatniczych	206 445	152 787
Prowizje z działalności ubezpieczeniowej	89 659	-
Opłaty z tytułu działalności maklerskiej	73 491	138 611
Prowizje za realizację przelewów	72 718	76 074
Prowizje za prowadzenie rachunków	62 175	45 398
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji oraz operacji dokumentowych	39 257	39 182
Prowizje z działalności powierniczej	10 164	10 997
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem	8 385	10 755
Pozostałe	103 172	109 918
	844 463	785 237
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Koszty obsługi i ubezpieczenia kart płatniczych	(143 629)	(106 854)
Uiszczone opłaty maklerskie	(20 713)	(24 094)
Uiszczone pozostałe opłaty	(128 655)	(90 011)
	(292 997)	(220 959)

Kwota pozostałych opłat obejmuje głównie prowizje płacone za sprzedaż produktów Banku na rzecz podmiotów zewnętrznych.

7. Przychody z tytułu dywidend

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 699	2
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	7 730	2 325
Przychody z tytułu dywidend, razem	9 429	2 327

8. Wynik na działalności handlowej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Wynik z pozycji wymiany	517 314	434 956
Różnice kursowe netto z przeliczenia	430 347	506 744
Zyski z transakcji minus straty	86 967	(71 788)
Wynik na pozostałej działalności handlowej	(33 459)	51 512
Instrumenty odsetkowe	(29 392)	18 522
Instrumenty kapitałowe	(7 566)	23 444
Instrumenty na ryzyko rynkowe	3 499	9 546
Wynik na działalności handlowej, razem	483 855	486 468

„Wynik z pozycji wymiany” obejmuje zyski i straty z transakcji spot i kontraktów terminowych, opcji, kontraktów typu futures i przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Wynik z operacji instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z tytułu obrotu instrumentami rynku pieniężnego, wynik z kontraktów swap dla stóp procentowych i walut (IRS), opcji i innych instrumentów pochodnych. Wynik z operacji instrumentami kapitałowymi obejmuje wynik z tytułu globalnego obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami kapitałowymi, takimi jak kontrakty swap, opcje, kontrakty typu futures i kontrakty terminowe. Wynik z operacji instrumentami na ryzyko rynkowe obejmuje wynik z kontraktów futures na obligacje, na indeks, opcji na papiery wartościowe, indeksy giełdowe i kontrakty futures, wynik z transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz swapów towarowych.

9. Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Sprzedaż/wykup przez emitenta aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	136 787	3 882
Utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(1 022)	(48)
Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych, razem	135 765	3 834

Największy wpływ na wielkość pozycji sprzedaż/wykup aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży miał wynik na sprzedaży akcji Vectra SA w I kwartale 2008 roku. Transakcja sprzedaży została opisana w raporcie za I kwartał 2008 roku, opublikowanym w dniu 6 maja 2008 roku, w punkcie 4 Wybranych danych objaśniających.

10. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	172 184	148 449
Przychody ze sprzedaży usług	44 350	49 417
Przychody z działalności ubezpieczeniowej netto	20 513	-
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	10 213	15 801
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	5 048	2 553
Przychody z tytułu wzrostu wartości do wysokości uprzednio dokonanych odpisów utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	1 830
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	419	513
Pozostałe	13 778	31 098
Pozostałe przychody operacyjne, razem	266 505	249 661

Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia obejmują głównie przychody spółki BRE.locum uzyskane z działalności developerskiej.

Przychody ze sprzedaży usług dotyczą usług niebankowych.

Na kwotę przychodów z działalności ubezpieczeniowej netto składają się przychody z tytułu składek, reasekuracji i koasekuracji, pomniejszone o wypłacone odszkodowania i koszty likwidacji oraz skorygowane o zmiany stanu

rezerw na odszkodowania, związane z działalnością ubezpieczeniową prowadzoną w ramach Grupy BRE Banku SA.

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Odpisy netto na należności od banków	(21 895)	(631)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec banków	(286)	(247)
Odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom	(233 747)	(71 213)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec klientów	(13 216)	(4 719)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(269 144)	(76 810)

12. Ogólne koszty administracyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Koszty pracownicze (Nota 12A)	(739 256)	(628 586)
Koszty rzeczowe	(561 409)	(447 729)
Podatki i opłaty	(26 594)	(12 191)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(6 923)	(5 438)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(5 483)	(4 326)
Pozostałe	(6 936)	(5 049)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(1 346 601)	(1 103 319)

Koszty pracownicze (12A)

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Koszty wynagrodzeń	(593 944)	(521 439)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(82 492)	(64 414)
Koszty świadczeń emerytalnych	(981)	(3 433)
Wynagrodzenie regulowane w formie opcji pracowniczych	(18 898)	(648)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(42 941)	(38 652)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(739 256)	(628 586)

W okresie czterech kwartałów 2008 roku średni poziom zatrudnienia w Grupie wyniósł 6 982 osób (cztery kwartały 2007: 5 826 osób).

13. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(114 627)	(89 775)
Koszty z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(8 604)	(1 111)
Koszty z tytułu spisanych należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	(4 466)	(3 698)
Przekazane darowizny	(3 360)	(2 630)
Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	(4 935)	(8 565)
Koszty sprzedaży usług	(1 968)	(3 957)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych objętych umowami leasingu finansowego, najmu i dzierżawy	-	(1 367)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(788)	(402)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	(367)
Pozostałe koszty operacyjne	(14 358)	(20 470)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(153 106)	(132 342)

Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia obejmują głównie koszty spółki BRE.locum uzyskane z działalności developerskiej.

Koszty sprzedaży usług dotyczą usług niebankowych.

14. Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję za 12 miesięcy – działalność kontynuowana

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy Banku	726 826	623 454
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 680 542	29 578 675
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	24,49	21,08
Rozwodniony:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy Banku, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	726 826	623 454
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji	29 680 542	29 578 675
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	20 704	29 464
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 701 246	29 608 139
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	24,47	21,06

Zysk na jedną akcję za 12 miesięcy – działalność kontynuowana i zaniechana razem

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku	857 459	710 094
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 680 542	29 578 675
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	28,89	24,01
Rozwodniony:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	857 459	710 094
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji	29 680 542	29 578 675
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	20 704	29 464
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 701 246	29 608 139
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	28,87	23,98

15. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione

	31.12.2008	31.12.2007
Dłużne papiery wartościowe:	5 713 217	6 985 554
Obligacje rządowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back), w tym:		
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back)	836 767	4 733 535
- bony skarbowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back), w tym:	716 356	2 717 473
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back)	874 579	25 623
Pozostałe dłużne papiery wartościowe	380 428	14 362
	4 001 871	2 226 396
Kapitałowe papiery wartościowe:	8 188	4 263
- notowane	8 188	4 263
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe razem, w tym:	5 721 405	6 989 817
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 624 621	4 257 982
- Aktywa zastawione	1 096 784	2 731 835

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
zł)

(w tys.

Powyższa nota nie obejmuje bonów skarbowych i obligacji rządowych zastawionych pod BFG w kwocie 175 300 tys. zł (bony skarbowe w 2007 r.: 80 442 tys.), oraz lokacyjnych obligacji rządowych w kwocie 2 173 197 tys. zł, będących przedmiotem zastawu w transakcjach sell buy back (2007 r.: 0), które są klasyfikowane do lokacyjnych papierów wartościowych (Nota 17).

16. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2008	31.12.2007
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	26 288 839	13 876 425
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	25 364 201	19 477 259
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu	680 898	599 155
Inne należności	669 035	412 529
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów	53 002 973	34 365 368
Rezerwa utworzona na należności od klientów (wielkość ujemna)	(859 775)	(682 703)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów	52 143 198	33 682 665
Krótkoterminowe (do 1 roku)	16 241 845	13 824 483
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	35 901 353	19 858 182

W pozycji kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym Grupa prezentuje kredyty udzielone mikroprzedsiębiorstwom obsługiwanych przez Bankowość Detaliczną BRE Banku (mBank i Multibank). Wartość kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorstwom w prezentowanych okresach sprawozdawczych wynosi: 31 grudnia 2008 r. – 1 971 300 tys. zł, 31 grudnia 2007 r. – 1 147 600 tys. zł.

17. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	31.12.2008	31.12.2007
Dłużne papiery wartościowe:	7 754 415	6 078 433
Notowane, w tym:	7 702 443	6 014 425
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back)	2 171 905	-
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (BFG)	175 300	-
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (BFG)	1 292	80 442
Nie notowane	51 972	64 008
Kapitałowe papiery wartościowe:	96 394	388 583
- notowane	7 958	10 021
- nie notowane	88 436	378 562
Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione razem, w tym:	7 850 809	6 467 016
- <i>Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży</i>	<i>5 502 312</i>	<i>6 386 574</i>
- <i>Aktywa zastawione</i>	<i>2 348 497</i>	<i>80 442</i>
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 545 996	3 061 950
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	6 304 813	3 405 066

Zaprezentowana powyżej wartość kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2008 roku obejmuje rezerwy utworzone z tytułu utraty wartości w wysokości 20 941 tys. zł (31 grudnia 2007 r. – 29 076 tys. zł).

Powyższa nota obejmuje obligacje rządowe pod zastaw BFG, oraz lokacyjne obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu w transakcjach sell buy back, które wykazane są w bilansie w oddzielnej pozycji „Aktywa zastawione”.

18. Zobowiązania wobec klientów

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
(zł)

(w tys.)

	31.12.2008	31.12.2007
Klienci indywidualni	20 815 167	12 932 340
Klienci korporacyjni	16 858 879	18 764 868
Klienci sektora budżetowego	76 202	704 655
Zobowiązania wobec klientów, razem	37 750 248	32 401 863
Krótkoterminowe (do 1 roku)	37 079 881	31 765 645
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	670 367	636 218

W pozycji zobowiązania wobec klientów indywidualnych Grupa prezentuje zobowiązania wobec mikroprzedsiębiorstw obsługiwanych przez Bankowość Detaliczną BRE Banku (mBank i Multibank). Wartość zobowiązań z tytułu środków na rachunkach bieżących i depozytów terminowych przyjętych od mikroprzedsiębiorstw w prezentowanych okresach sprawozdawczych wynosi odpowiednio: 31 grudnia 2008 r. – 1 550 900 tys. zł, 31 grudnia 2007 r. – 1 316 000 tys. zł.

19. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

W dniu 29 czerwca 2007 roku Bank zawarł z Aegon Woningen Nova BV, będącym 100% akcjonariuszem spółki Powszechne Towarzystwo Emerytalne Ergo Hestia S.A. (PTE Ergo Hestia), „Umowę o połączeniu PTE Ergo Hestia oraz PTE Skarbiec-Emerytura” oraz „Umowę opcyjną”. Szczegółowe informacje dotyczące obu wyżej wymienionych umów Bank ujawniał w sprawozdaniach finansowych sporządzanych za poprzednie okresy sprawozdawcze.

W dniu 28 września 2007 roku Bank otrzymał informację, że decyzją z dnia 27 września 2007 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) wydał zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Aegon PTE SA i PTE Skarbiec-Emerytura SA. Zgoda UOKiK była jednym z warunków niezbędnych do przeprowadzenia połączenia wyżej wymienionych powszechnych towarzystw emerytalnych.

W dniu 7 listopada 2007 roku oba towarzystwa emerytalne złożyły wnioski do Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) w sprawie łączenia.

W dniu 9 maja 2008 roku KNF wydała zezwolenia na połączenie PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA wraz z innymi decyzjami związanymi z połączeniem.

W dniu 30 czerwca 2008 roku sąd rejestrowy dla miasta stołecznego Warszawy dokonał rejestracji połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA oraz Aegon PTE SA.

Połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie całego majątku PTE Skarbiec-Emerytura SA, jako spółki przejmowanej, na spółkę przejmującą – Aegon PTE SA.

W związku z rejestracją połączenia i wykonaniem wyżej wymienionej umowy o połączeniu, Aegon PTE SA wydał Bankowi 54 812 akcji Aegon PTE SA o wartości nominalnej 1000 zł każda. Akcje te stanowią 49,7% kapitału zakładowego Aegon PTE SA i uprawniają do wykonania 54 812 głosów na walnym zgromadzeniu Aegon PTE SA, co stanowi 49,7% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki.

Przed wyżej wymienioną transakcją Bank nie posiadał żadnych akcji Aegon PTE SA.

Przed połączeniem Bank posiadał 8 516 181 akcji PTE Skarbiec-Emerytura SA, które stanowiły 100% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki.

W dniu 21 lipca 2008 roku BRE Bank i Aegon Woningen Nova BV zawarły umowę sprzedaży akcji Aegon PTE, będących własnością Banku.

W dniu 13 sierpnia 2008 roku spółka Aegon PTE SA złożyła w imieniu Aegon Woningen Nova BV wniosek do Komisji Nadzoru Finansowego dotyczący nabycia przez Aegon PTE od BRE Banku 54 812 akcji Aegon PTE, które BRE Bank objął w związku z transakcją połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA.

W dniu 17 grudnia 2008 roku KNF wydała zezwolenie na nabycie przez Aegon Woningen Nova BV od Banku 54 812 akcji Aegon PTE, stanowiących 49,7% kapitału zakładowego.

Decyzja KNF dotycząca nabycia przez Aegon Woningen Nova BV od Banku stanowi ostateczne wykonanie warunków zawieszających wynikających z umowy sprzedaży akcji Aegon PTE.

Przeniesienie własności akcji nastąpiło w dniu 30 grudnia 2008 roku.

Po transakcji sprzedaży wyżej wymienionych akcji Bank nie posiada akcji Aegon PTE.

Rozliczenie transakcji połączenia i sprzedaży:

a) rozliczenie transakcji połączenia i sprzedaży w sprawozdaniu jednostkowym BRE Banku

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
(zł)

(w tys.

Wartość akcji w księgach Banku wynosiła przed połączeniem 335 819 tys. zł. W dniu 30 czerwca 2008 roku Bank dokonał odwrócenia odpisu aktualizującego wartość akcji spółki PTE Skarbiec-Emerytura w księgach Banku do wartości 468 039 tys. zł. Wartość ta została policzona w oparciu o cenę sprzedaży w wysokości 482 546 tys. zł, pomniejszoną o szacowane koszty transakcyjne w wysokości 14 507 tys. zł. Następnie Bank zaksięgował wymianę akcji PTE Skarbiec-Emerytura na akcje Aegon PTE SA.

Ostateczna cena sprzedaży akcji Aegon PTE SA została podwyższona do kwoty 485 013 tys. zł zgodnie z formułą cenową wskazaną w umowie sprzedaży.

Łączny zysk brutto BRE Banku z tytułu odwrócenia utraty wartości i zamiany akcji PTE Skarbiec-Emerytura SA na akcje Aegon PTE SA, a następnie sprzedaży akcji Aegon PTE SA, po uwzględnieniu kosztów transakcji, wyniósł 134 392 tys. zł i został wykazany w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych”. Zysk brutto na sprzedaży akcji Aegon PTE SA rozpoznany w IV kwartale 2008 roku wyniósł 2 172 tys. zł.

b) rozliczenie transakcji połączenia i sprzedaży w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy BRE Banku

Wartość aktywów netto i wartości firmy PTE Skarbiec-Emerytura w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy przed połączeniem wynosiła 348 952 tys. zł.

Wartość akcji Aegon PTE SA w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy na dzień połączenia oraz na dzień sprzedaży wynosiła 416 150 tys. zł i została ustalona w oparciu o parytet wymiany akcji oraz wartość godziwą aktywów netto łączących się podmiotów zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”.

Zysk brutto Grupy BRE Banku z tytułu połączenia obu towarzystw, objęcia i sprzedaży akcji Aegon PTE SA w 2008 roku wyniósł 121 259 tys. zł, z tego zysk brutto na sprzedaży akcji Aegon PTE SA rozpoznany w IV kwartale 2008 roku wyniósł 54 061 tys. zł.

Wynik PTE Skarbiec-Emerytura SA wypracowany przez spółkę w pierwszym półroczu 2008 roku został ujęty w sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności Grupy w segmencie „Zarządzanie aktywami – działalność zaniechana” (Nota 4).

Poniżej przedstawiono dane finansowe dotyczące aktywów trwałych (grup do zbycia) przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku.

Dane finansowe dotyczące pozycji bilansowych związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku.

	31.12.2008	31.12.2007
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, w tym:		
Należności od banków	-	4 064
Lokacyjne papiery wartościowe	-	88 744
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	88 744
Wartości niematerialne (w tym wartość firmy)	-	221 012
Rzeczowe aktywa trwałe	-	1 336
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	1 307
Inne aktywa	-	19 615
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, razem	-	336 078
	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży, w tym:		
Pozostałe zobowiązania	-	10 596
Rezerwy	-	1 947
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży, razem	-	12 543

Dane finansowe dotyczące pozycji rachunku zysków i start związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku i okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku
(zł)

(w tys.)

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Przychody z tytułu odsetek	2 430	3 407
Wynik z tytułu odsetek	2 430	3 407
Przychody z tytułu opłat i prowizji	25 376	46 347
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(11 583)	(19 125)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	13 793	27 222
Wynik na działalności handlowej	(1)	(4)
Wynik z pozycji wymiany	(1)	(4)
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	-	2 731
Pozostałe przychody operacyjne	701	38
Ogólne koszty administracyjne	(4 935)	(8 290)
Amortyzacja	(245)	(448)
Pozostałe koszty operacyjne	(33)	(5 124)
Wynik działalności operacyjnej	11 710	19 532
Wynik ze sprzedaży/wynik na połączeniu aktywów przeznaczonych do zbycia*	121 259	89 458
Zysk brutto z działalności zaniechanej	132 969	108 990
Podatek dochodowy	(2 336)	(22 350)
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych	130 633	86 640
Zysk udziałowców mniejszościowych	-	-
Zysk netto	130 633	86 640

* Na dzień 31 grudnia 2007 roku kwota 89 458 tys. zł stanowi wynik na sprzedaży akcji spółki Skarbiec Asset Management Holding SA. Na dzień 31 grudnia 2008 roku kwota 121 259 tys. zł stanowi wynik Grupy na połączeniu spółek PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA, oraz sprzedaży akcji Aegon PTE SA.

Dane finansowe dotyczące przepływów pieniężnych związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 roku i okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	10 680	(5 404)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	485 013	153 915
<i>w tym ze sprzedaży aktywów przeznaczonych do zbycia</i>	<i>485 013</i>	<i>154 705</i>

Zysk na jedną akcję za 12 miesięcy – działalność zaniechana

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku	130 633	86 640
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 680 542	29 578 675
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	4,40	2,93
Rozwodniony:		
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	130 633	86 640
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji	29 680 542	29 578 675
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	20 704	29 464
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 701 246	29 608 139
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	4,40	2,93

Wybrane dane objaśniające

1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Prezentowany skrócony raport za IV kwartał 2008 roku spełnia wymogi Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” odnoszącego się do śródrocznych raportów finansowych.

2. Jednolitość zasad rachunkowości i metod obliczeniowych stosowanych przy sporządzaniu raportu kwartalnego i ostatniego rocznego sprawozdania finansowego

Szczegółowy opis zasad rachunkowości Banku przedstawiono w punkcie 2 i 3 Not do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za IV kwartał 2008 roku. Zasady rachunkowości przyjęte przez Bank zastosowano w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

3. Sezonowość lub cykliczność działalności

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

4. Rodzaj oraz kwoty pozycji wpływających na aktywa, pasywa, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są niezwykle ze względu na ich rodzaj, wielkość lub wywierany wpływ

- Na mocy umowy z dnia 4 listopada 2008 roku pomiędzy BRE Bankiem i Commerzbankiem, Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 1 000 000 tys. CHF (równowartość 2 386 200 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 4 listopada 2008 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku. Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 3-miesięczny LIBOR plus marża.
- Na mocy umowy z dnia 5 grudnia 2008 roku pomiędzy BRE Bankiem i Commerzbankiem, Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 1 000 000 tys. CHF (równowartość 2 535 900 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 grudnia 2008 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku. Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 3-miesięczny LIBOR plus marża.
- W dniu 30 grudnia 2008 roku nastąpiła sprzedaż akcji Aegon PTE SA, które Bank objął w wyniku połączenia w dniu 30 czerwca 2008 roku PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA. Transakcje połączenia i sprzedaży zostały szczegółowo opisane w Nocie 19.

5. Rodzaj oraz kwoty zmian wartości szacunkowych kwot, które były podawane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny

W IV kwartale 2008 roku nie wystąpiły istotne zmiany wartości szacunkowych podawanych w poprzednich okresach obrotowych.

6. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W IV kwartale 2008 roku BRE Bank dokonał wykupu certyfikatów depozytowych na kwotę 15 000 tys. zł. Spółka BRE Bank Hipoteczny wyemitowała obligacje na kwotę 258 000 tys. zł, oraz listy zastawne na kwotę 150 000 tys. zł. W tym samym okresie Spółka wykupiła obligacje na kwotę 532 000 tys. zł oraz listy zastawne na kwotę 200 000 tys. zł. Ponadto Spółka BRE Leasing w IV kwartale 2008 roku wyemitowała obligacje krótkoterminowe na kwotę 31 300 tys. zł. W tym samym okresie w Spółce miał miejsce wykup obligacji na kwotę 146 300 tys. zł.

7. Wypłacone (lub zadeklarowane) dywidendy łącznie lub w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i pozostałe akcje

Zgodnie z uchwałą w sprawie podziału zysku za rok 2007, podjętą w dniu 14 marca 2008 roku przez XXI Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku SA, dywidenda za rok 2007 nie została wypłacona.

8. Wyniki przypadające na poszczególne segmenty działalności

Wyniki przypadające na poszczególne segmenty działalności Grupy, na poziomie skonsolidowanym, przedstawione zostały w Nocie 4 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

9. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu IV kwartału 2008 roku, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

10. Skutek zmian w strukturze jednostki w IV kwartale 2008 roku, łącznie z połączeniem jednostek gospodarczych, przejęciem lub sprzedażą jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacją i zaniechaniem działalności

Poza zmianami opisanymi w Nocie 19 niniejszego sprawozdania finansowego, dotyczącymi sprzedaży akcji Aegon PTE SA, w IV kwartale 2008 roku wymienione wyżej zjawiska w znaczącej dla Grupy skali nie wystąpiły.

11. Zmiany zobowiązań warunkowych

W IV kwartale 2008 roku nie miały miejsca zmiany zobowiązań pozabilansowych o charakterze kredytowym tj. gwarancji, akredytyw oraz kwot niewykorzystanych kredytów, które nie wynikałyby z bieżącej działalności operacyjnej Grupy. Nie wystąpił też pojedynczy przypadek udzielenia gwarancji bądź innego zobowiązania warunkowego o znaczącej dla Grupy wartości.

12. Odpisanie wartości zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwrócenie takich odpisów

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

13. Dokonywanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych lub innych aktywów oraz odwracanie odpisów z tego tytułu

W IV kwartale 2008 roku w Grupie nie dokonywano istotnych odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz innych aktywów jak również odwracania odpisów z tego tytułu.

14. Rozwiązanie rezerw na koszty restrukturyzacji

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

15. Nabycia i zbycia pozycji rzeczowych aktywów trwałych

W IV kwartale 2008 roku nie miały miejsca znaczące transakcje nabycia bądź zbycia rzeczowych aktywów trwałych, poza transakcjami typowymi dla prowadzonej przez spółki Grupy działalności leasingowej i deweloperskiej.

16. Poczynione zobowiązania na rzecz dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

17. Korekty błędów poprzednich okresów

W IV kwartale 2008 roku nie dokonywano korekty błędów okresów poprzednich.

18. Niespłatenie lub naruszenie umowy pożyczki i niepodjęcie działań naprawczych

Powyższe zdarzenia nie wystąpiły w Grupie.

19. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników za dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do danych prognozowanych

BRE Bank nie podawał do publicznej wiadomości prognozy wyników finansowych na 2008 rok. Przekazany raportem bieżącym nr 25/2007 opis przyjętej strategii działania oraz celów, do których realizacji Bank będzie dążył, nie stanowi prognozy wyników finansowych, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 25 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz.U. z 2005 r. Nr 209, poz. 1744).

20. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 31 grudnia 2008 roku wyniosła 29 690 882 sztuk (31 grudnia 2007 r.: 29 660 668 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję (2007 r.: 4 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)								
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
11-12-86	zwykłe na okaziciela**	-	-	9 972 500	39 890 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
11-12-86	imiennie zwykłe**	-	-	27 500	110 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
20-10-93	zwykłe na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	04-03-94	01-01-94
18-10-94	zwykłe na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	17-02-95	01-01-95
28-05-97	zwykłe na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	10-10-97	10-10-97
27-05-98	zwykłe na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	20-08-98	01-01-99
24-05-00	zwykłe na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	15-09-00	01-01-01
21-04-04	zwykłe na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	30-06-04	01-01-04
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 355	9 420	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	11 400	45 600	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	37 164	148 656	w całości opłacone gotówką	11-08-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	44 194	176 776	w całości opłacone gotówką	09-09-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	60 670	242 680	w całości opłacone gotówką	18-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	13 520	54 080	w całości opłacone gotówką	12-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	4 815	19 260	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	28 580	114 320	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 399	213 596	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	14 750	59 000	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 320	213 280	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 040	12 160	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	46 230	184 920	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 700	78 800	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	92 015	368 060	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 159	76 636	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 357	33 428	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	108 194	432 776	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	20 541	82 164	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	17 000	68 000	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 619	10 476	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	33 007	132 028	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 730	10 920	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	48 122	192 488	w całości opłacone gotówką	09-08-06*	09-08-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	12-09-06*	12-09-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 430	13 720	w całości opłacone gotówką	11-10-06*	11-10-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	38 094	152 376	w całości opłacone gotówką	10-11-06*	10-11-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	15 005	60 020	w całości opłacone gotówką	08-12-06*	08-12-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	10-01-07*	10-01-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	200	800	w całości opłacone gotówką	16-02-07*	16-02-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	1 150	4 600	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	9 585	38 340	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	600	2 400	w całości opłacone gotówką	11-04-07*	11-04-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	32 964	131 856	w całości opłacone gotówką	17-05-07*	17-05-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 700	10 800	w całości opłacone gotówką	15-06-07*	15-06-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 640	34 560	w całości opłacone gotówką	12-07-07*	12-07-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	41 898	167 592	w całości opłacone gotówką	14-08-07*	14-08-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	400	1 600	w całości opłacone gotówką	14-09-07*	14-09-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 540	10 160	w całości opłacone gotówką	11-10-07*	11-10-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	30 807	123 228	w całości opłacone gotówką	15-11-07*	15-11-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	12 349	49 396	w całości opłacone gotówką	13-12-07*	13-12-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	13-02-08*	13-02-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 410	9 640	w całości opłacone gotówką	19-03-08*	19-03-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	650	2 600	w całości opłacone gotówką	15-04-08*	15-04-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	18 609	74 436	w całości opłacone gotówką	19-05-08*	19-05-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	4 900	19 600	w całości opłacone gotówką	13-06-08*	13-06-08*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 945	11 780	w całości opłacone gotówką	10-07-08*	10-07-08*
Liczba akcji, razem				29 690 882				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem					118 763 528			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)				4				

* Daty rejestracji akcji w KDPW S.A.

** Stan akcji na dzień bilansowy

21. Znaczące pakiety akcji

W IV kwartale 2008 roku nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji Banku.

Akcjonariuszem posiadającym powyżej 5% kapitału zakładowego i ogółu głosów na walnym zgromadzeniu jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, który na dzień 31 grudnia 2008 roku posiadał 69,7847% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA (na dzień 30 września 2008 roku – 69,7847%).

Zgodnie z zawiadomieniem przesłanym BRE Bankowi, Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK posiadał 1 498 598 akcji BRE Banku, które obecnie stanowią 5,05% kapitału zakładowego BRE Banku SA i uprawniają do wykonywania 1 498 598 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA, co obecnie stanowi 5,05 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA.

22. Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji Banku oraz uprawnień do nich (opcji) przez osoby zarządzające i nadzorujące

	Liczba akcji posiadanych w dniu przekazania raportu za III kwartał 2008 r.	Liczba akcji nabytych od dnia przekazania raportu za III kwartał 2008 r. do dnia przekazania raportu za IV kwartał 2008 r.	Liczba akcji zbytych od dnia przekazania raportu za III kwartał 2008 r. do dnia przekazania raportu za IV kwartał 2008 r.	Liczba akcji posiadanych na dzień przekazania raportu za IV kwartał 2008 r.
Zarząd Banku				
1. Mariusz Grendowicz	-	-	-	-
2. Wiesław Thor	5 609	-	-	5 609
3. Przemysław Gdański	-	-	-	-
4. Karin Katerbau	-	-	-	-
5. Bernd Loewen	-	-	-	-
6. Jarosław Mastalerz	1 378	-	1 378	-
7. Christian Rhino	-	-	-	-

Na dzień przekazania raportu za III kwartał 2008 roku i na dzień przekazania raportu za IV kwartał 2008 roku Członkowie Zarządu Banku nie posiadali i nie posiadają opcji na akcje Banku.

Członkowie Rady Nadzorczej BRE Banku SA nie posiadali i nie posiadają akcji Banku ani opcji na akcje Banku.

23. Zysk na jedną akcję (dane jednostkowe)

Zysk na jedną akcję za 12 miesięcy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2008	2007
Podstawowy:		
Zysk netto	829 531	637 231
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 680 542	29 578 675
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na akcję)	27,95	21,54
Rozwodniony:		
Zysk netto zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	829 531	637 231
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 680 542	29 578 675
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	20 704	29 464
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 701 246	29 608 139
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	27,93	21,52

24. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31 grudnia 2008 roku BRE Bank SA („Bank”) nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Ponadto łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2008 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej również nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Informacje na temat największych postępowań dotyczących zobowiązań warunkowych emitenta

1. Sprawa z powództwa Bank Leumi i Migdal Insurance Company przeciwko Bankowi o odszkodowanie

W chwili obecnej przeciwko BRE Bankowi w Sądzie w Jerozolimie toczy się postępowanie z powództwa Banku Leumi i towarzystwa ubezpieczeniowego ubezpieczającego Bank Leumi, Migdal Insurance Company, o odszkodowanie w wysokości 13,5 mln USD (co stanowi według średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2008 roku kwotę 40,0 mln zł). Przedmiotowy proces początkowo toczył się z powództwa Art-B Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Eksport – Import w Katowicach, w likwidacji („Art-B”) przeciwko głównemu pozwanemu Bankowi Leumi, zaś BRE Bank był przypozwany przez Bank Leumi. Z uwagi na zawarcie ugody pomiędzy Art-B i Bankiem Leumi oraz Migdal Insurance Company, na mocy której Art-B otrzymał od Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company kwotę 13,5 mln USD Bank Leumi oraz Migdal Insurance Company żądają od BRE Banku zwrotu zapłaconej na rzecz Art-B kwoty 13,5 mln USD. Odpowiedzialność BRE Banku w stosunku do Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company ma charakter regresowy. Strony rozważają przekazanie sprawy do mediacji, aby niezależny specjalista na podstawie zebranego materiału dowodowego dokonał oceny prawnej zaistniałego stanu faktycznego.

2. Sprawa z powództwa syndyka masy upadłości Zakładów Mięśnych POZMEAT SA z siedzibą w Poznaniu („Pozmeat”) przeciwko Bankowi oraz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 29 lipca 2005 roku przez syndyka masy upadłości Pozmeat przeciwko Bankowi oraz TTI. Wartość przedmiotu sporu wynosi 100 000 tys. zł. Przedmiotem roszczenia jest uznanie za bezskuteczne umów sprzedaży udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. („Garbary”) przez Pozmeat na rzecz TTI i następnie przez TTI na rzecz Banku. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, stanowiących jedyny majątek spółki Garbary w dniu zawarcia transakcji zbycia udziałów w spółce Garbary przez Pozmeat (19 lipca 2001 roku). Sąd Okręgowy w Warszawie udzielił syndykowi zabezpieczenia poprzez zakazanie BRE Bankowi SA rozporządzania oraz obciążania udziałów w spółce Garbary.

W dniu 8 października 2008 roku Sąd wydał wyrok, w którym oddalił w całości powództwo syndyka. Wyrok nie jest prawomocny, syndyk wniósł apelację w dniu 8 grudnia 2008 roku.

3. Sprawa z powództwa Banku BPH SA („BPH”) przeciwko Garbarom

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 lutego 2005 roku przez BPH. Wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 42 854 tys. zł. Przedmiotem sporu jest uznanie za bezskuteczne czynności związanych z zawiązaniem spółki Garbary oraz wniesieniem do niej aportu. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, które zostały wniesione przez Pozmeat jako aport do spółki Garbary na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym o wartości 100 000 tys. zł. W dniu 6 czerwca 2006 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy wydał wyrok oddalający w całości powództwo powoda. Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w dniu 6 lutego 2007 roku oddalił apelację powoda. Powód wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w dniu 2 października 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w dniu 4 marca 2008 roku uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Istota sporu w tej sprawie sprowadza się do ustalenia wartości prawa użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. Garbary na dzień (grudzień 2000 roku) wniesienia tego prawa do spółki Milenium Center Sp. z o.o. (obecnie Garbary Sp. z o.o.). Powód wnioskuje o przesłuchanie ponad dwudziestu świadków. Sąd nie podjął jeszcze żadnej decyzji w sprawie osobowych środków dowodowych. Wiąże się to z ryzykiem długiego postępowania dowodowego w pierwszej instancji.

Doradcy prawni spółki Garbary podnieśli zarzut braku podstaw do przyjęcia następstwa procesowego Banku Pekao SA w miejsce Banku BPH SA. Jeżeli Sąd podzieli stanowisko spółki Garbary, powinien oddalić powództwo przeciwko spółce Garbary Sp. z o.o.

4. Sprawa z powództwa Banku BPH SA przeciwko BRE Bank SA i Tele-Tech Investment Sp. z o.o.

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 listopada 2007 roku przez BPH o zapłatę odszkodowania w kwocie 34 880 tys. zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20 listopada 2004 roku do dnia zapłaty, z tytułu rzekomych czynów niedozwolonych polegających na tym, iż w sytuacji grożącej ZM Pozmeat SA niewypłacalności doszło do wyzbycia się przez ten podmiot na rzecz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. istotnego składnika majątku w postaci wszystkich udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. (poprzednio Milenium Center Sp. z o.o.).

Sprawa została wszczęta przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Sąd nie wyznaczył jeszcze pierwszej rozprawy w tej sprawie. W świetle treści pozwu, dochodzona tytułem odszkodowania kwota 34 880 tys. zł stanowi równowartość niezaspokojonej dotychczas w postępowaniu upadłościowym ZM Pozmeat SA wierzytelności z umowy kredytowej zawartej pomiędzy ZM Pozmeat SA i Bankiem BPH SA.

Pozwani złożyli odpowiedź na pozew, w której wniesli o oddalenie powództwa ze względu na brak legitymacji czynnej po stronie powodowej. Na wypadek, gdyby Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji o braku legitymacji Banku BPH SA, pozwani odnieśli się merytorycznie do żądania pozwu, podnosząc, że ich zachowanie nie było bezprawne, oraz że powód nie wykazał, aby poniósł szkodę.

5. Roszczenia klientów Interbrok

Do dnia 2 lutego 2009 roku do Banku zwróciły się 62 osoby, które były w przeszłości klientami spółki Interbrok Investment E. Drożdź i Spółka Spółka jawna (dalej zwana Interbrok) z wezwaniem do zapłaty odszkodowań w łącznej wysokości 139 120 tys. zł. 57 osób za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Warszawie zaważało Bank do próby ugodowej. Ponadto do dnia 2 lutego 2009 roku wpłynęło do Banku 8 pozwów o odszkodowania byłych klientów Interbrok na łączną kwotę 800 tys. zł, z zastrzeżeniem iż roszczenia mogą ulec rozszerzeniu do łącznej kwoty 5 950 tys. zł. Powodowie zarzucają Bankowi pomocnictwo w sprzecznym z prawem działaniu Interbrok, które wyrządziło Powodom szkodę. We wszystkich sprawach Bank wnosi o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwach zarzutami. Analiza prawna powyższych żądań wskazuje, iż brak jest istotnych przesłanek, które pozwalałyby na przyjęcie odpowiedzialności Banku w przedmiotowej sprawie. W związku z tym Grupa BRE Banku SA nie utworzyła rezerw na powyższe roszczenia.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2008 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Podatki

W dniach od 14 maja do 30 czerwca 2008 roku w Banku została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 roku. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości mających znaczenie dla sprawozdania finansowego.

W IV kwartale 2007 roku w BRE Banku została przeprowadzona kontrola prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2002, a ustalenia w tym zakresie zostały przedstawione w protokole z 21 grudnia 2007 roku. Niniejsza kontrola nie wykazała istotnych nieprawidłowości, w związku z czym BRE Bank nie wniósł zastrzeżeń i wyjaśnień do protokołu.

W Spółkach Grupy w okresie czterech kwartałów 2008 i 2007 roku nie miały miejsca kontrole podatkowe.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

25. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku.

Dane skonsolidowane

	na dzień	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane		20 735 831	19 594 648
Zobowiązania udzielone		19 152 615	17 359 638
- finansowe		15 940 051	14 101 941
- gwarancyjne		3 027 249	2 739 787
- pozostałe		185 315	517 910
Zobowiązania otrzymane		1 583 216	2 235 010
- finansowe		956 208	1 317 021
- gwarancyjne		627 008	635 627
- pozostałe		-	282 362
Pochodne instrumenty finansowe		654 609 081	632 234 990
- instrumenty pochodne na stopę procentową		561 929 698	536 404 414
- walutowe instrumenty pochodne		91 281 575	93 879 246
- instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe		1 397 808	1 951 330
Pozycje pozabilansowe razem		675 344 912	651 829 638

Dane jednostkowe

	na dzień	31.12.2008	31.12.2007
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane		18 976 682	17 350 717
Zobowiązania udzielone		18 419 046	16 366 707
- finansowe		14 963 786	12 409 672
- gwarancyjne		3 020 853	3 439 125
- pozostałe		434 407	517 910
Zobowiązania otrzymane		557 636	984 010
- finansowe		74 057	500 000
- gwarancyjne		483 579	484 010
Pochodne instrumenty finansowe		656 809 303	631 437 785
- instrumenty pochodne na stopę procentową		563 830 533	535 518 827
- walutowe instrumenty pochodne		91 580 962	93 967 628
- instrumenty pochodne na ryzyko rynkowe		1 397 808	1 951 330
Pozycje pozabilansowe razem		675 785 985	648 788 502

26. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

BRE Bank SA jest jednostką dominującą Grupy BRE Banku SA, a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka w 100% zależna od Commerzbank AG.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązаныmi przekraczające wyrażoną w złotych równowartość 500 000 EUR, były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi na warunkach rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązаныmi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

- Na mocy umowy z dnia 4 listopada 2008 roku pomiędzy BRE Bankiem i Commerzbankiem, Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 1 000 000 tys. CHF (równowartość 2 386 200 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 4 listopada 2008 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku. Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 3-miesięczny LIBOR plus marża.
- Na mocy umowy z dnia 5 grudnia 2008 roku pomiędzy BRE Bankiem i Commerzbankiem, Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 1 000 000 tys. CHF (równowartość 2 535 900 tys. zł według średniego kursu NBP z

dnia 5 grudnia 2008 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku. Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 3-miesięczny LIBOR plus marża.

We wszystkich prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje wzajemne z bezpośrednią jednostką dominującą BRE Banku.

Wartości transakcji, tj.: salda należności i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku przedstawiają poniższe zestawienia:

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za IV kwartał 2008 roku

(w tys. zł)

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązаныmi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2008 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek zysków i strat				Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	847	-	-	2	-	-	-
2	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	715	-	(1)	1	-	-	-
3	BRE Systems Sp. z o.o. (dawniej ServicePoint Sp. z o.o.)	-	150	9	(6)	17	-	1 000	-
Jednostki stowarzyszone									
	Xtrade SA	-	34	-	(4)	7	-	-	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla									
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	1 834 878	24 587 002	38 424	(549 414)	-	-	580 504	557 636

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązаныmi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2007 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek zysków i strat				Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	354	-	-	2	-	-	-
2	BRE Holding Sp. z o.o.	-	98	-	-	-	-	-	-
3	BRE Ubezpieczenia TU SA	-	8 383	-	(121)	2	-	-	-
4	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	1	-	(8)	1	-	-	-
5	BREL-MAR Sp. z o.o.	-	1	-	-	1	-	-	-
6	ServicePoint Sp. z o.o.	155	74	1	(14)	10	-	345	-
Jednostki stowarzyszone									
	Xtrade SA	-	61	-	(4)	7	-	-	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla									
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	387 525	9 861 963	25 838	(246 096)	-	-	54 308	106 369

27. Udzielone poręczenia kredytu, pożyczki lub udzielone gwarancje o wartości powyżej 10% kapitałów własnych

Na dzień 31 grudnia 2008 roku w Banku nie występowało zaangażowanie z tytułu udzielonych gwarancji przekraczające 10% funduszy własnych.

28. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

- Uchwałą z dnia 27 października 2008 roku XVI Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku SA zatwierdziło powołanie przez Radę Nadzorczą Banku Pana Andre Carlsa na stanowisko Członka Rady Nadzorczej BRE Banku.
- Z dniem 19 listopada 2008 roku, zgodnie z Uchwałą Rady Nadzorczej BRE Banku SA z dnia 5 września 2008 roku, Pan Przemysław Gdański objął stanowisko Członka Zarządu, Dyrektora Banku na okres do czasu zakończenia obecnej kadencji Zarządu.

29. Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie kolejnego kwartału

Poza bieżącą działalnością operacyjną Banku i spółek Grupy, w I kwartale 2009 roku nie przewiduje się wystąpienia innych zdarzeń, które mogłyby istotnie wpłynąć na wynik tego okresu.